

Simon Hagen Michelet

# Rohingya: Fremstillinger og oppfatninger

En analyse av mediers omtale av rohingya-flyktninger i Bangladesh og på Bhasan Char

Masteroppgave i Lektor Historie

Veileder: Karl Erik Haug og Øyvind Thomassen

Mai 2024



Simon Hagen Michelet

# **Rohingya: Fremstillinger og oppfatninger**

En analyse av mediers omtale av rohingyaaflyktninger i Bangladesh og på Bhasan Char

Masteroppgave i Lektor Historie  
Veileder: Karl Erik Haug og Øyvind Thomassen  
Mai 2024

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet  
Det humanistiske fakultet  
Institutt for moderne samfunnshistorie



Kunnskap for en bedre verden



# Sammendrag

Denne masteroppgaven tar for seg tematikken rundt Rohingyafolket fra Myanmar, og hvordan deres situasjon blir fremstilt i et utvalg myanmarske og bengalske aviser i tidsrommet 2015 til 2021. Spesielt har oppgaven et fokus på hvordan mediedekningen av flyktninger som oppholder seg i Bangladesh har sett ut i det aktuelle tidsrommet, og hvordan omplasseringen av en andel av disse flyktingene til en øy i Bengalbukta blir omtalt. Gjennom en omfattende undersøkelse av nyhetsartikler har det blitt anskaffet store mengder data, som er prosessert og analysert gjennom en diskursanalyse. Arbeidet med tematikken har avdekket flere funn. Det viktigste funnet er at det er en betydelig forskjell på hvordan rohingyaenes situasjon og omplassering blir omtalt i myanmarske medier, kontra bengalske. I tillegg blir det sannsynliggjort at myanmarske myndigheter har benyttet seg av makt for å sensurere og begrense omtalen av rohingyafolkets situasjon.

## Abstract

This master's thesis addresses the topic of the Rohingya people from Myanmar and how their situation is represented in a selection of Myanmar and Bengali newspapers during the period from 2015 to 2021. The thesis specifically focuses on how the media coverage of refugees residing in Bangladesh has appeared during this period, and how the relocation of a portion of these refugees to an island in the Bay of Bengal is reported. Through an extensive examination of news articles, large amounts of data have been collected, before being processed and analyzed using discourse analysis. The work on this topic has uncovered several findings. The most significant finding is that there is a considerable difference in how the situation and relocation of the Rohingya are reported in Myanmar media compared to Bengali media. Additionally, it is suggested that Myanmar authorities have used their power to censor and limit the coverage of the Rohingya situation.

# Forord

Ironisk nok markerer dette forordet de siste ordene jeg skriver i denne masteroppgaven. Det føles nesten uvirkelig at dette markerer slutten på min utdanning og min tid ved NTNU. Her har jeg lært mye, og utviklet meg både som fagperson og menneske. Jeg kjenner på en følelse av tilfredshet og stolthet over å ha fullført en master i historie, og det er fint at jeg attpåtil kan kalle meg lektor. Jeg gleder meg til å ta fatt på det berømte voksenlivet, og ser på fremtiden med både begeistring og nysgjerrighet.

Jeg er takknemlig for muligheten til å ta en god utdanning i trygge omgivelser. Det er tankevekkende å skrive en masteroppgave som omhandler store og alvorlige temaer som krig og folkemord, når jeg selv sitter trygt her i Norge og observerer det hele utenifra. Jeg mener at temaer som dette er desto viktigere å skrive om og å belyse, når en selv lever et privilegert liv. Jeg har en oppfatning av at verden trenger mer uavhengig forskning om temaer som dette, særlig med tanke på den utfordrende og polariserte verden vi nå lever i. Derfor føles det ekstra meningsfylt å skrive en master som kan bidra til å belyse en liten del av et stort og vanskelig problem.

Jeg vil gjerne takke mine to veiledere, Karl Erik Haug og Øyvind Thomassen for uvurderlig hjelp i arbeidet med denne masteroppgaven. De har på hver sin måte jobbet hardt for å få dette prosjektet i havn. Uten deres hjelp ville oppgaven vært betydelig vanskeligere å ferdigstille. I tillegg vil jeg takke Maria Fritsche, som bisto meg i oppgavens startfase og som hjalp meg med å finne riktig kurs. Det var hun som geleidet meg inn i temaet rundt Myanmar og Rohingyafolket, for ikke å nevne folkemordstematikken som helhet. Det må også gis en stor takk til mine foreldre, som kontinuerlig har hjulpet meg gjennom mitt lange studieløp på NTNU. Uten deres oppmuntring og støtte hadde tilværelsen vært ganske så mye tristere. En siste, men riktig så stor takk, rettes mot min kjæreste som har holdt ut med meg gjennom dette lange og utfordrende arbeidet. Hun har vært støttende og positiv når jeg har vært motløs og negativ.

# Innholdsfortegnelse

<b>SAMMENDRAG .....</b>	<b>I</b>
<b>ABSTRACT .....</b>	<b>I</b>
<b>FORORD .....</b>	<b>II</b>
<b>KAPITTEL 1.....</b>	<b>1</b>
1. 1. HISTORISK INTRODUKSJON, KONTEKST OG METODE .....	1
1. 2. SPØRSMÅLET OM FOLKEMORD .....	4
1. 3. FAGLIG OG PERSONLIG MOTIVASJON .....	5
1. 4. OVERORDNET FORSKNINGSSPØRSMÅL.....	5
1. 5. DIDAKTISK ANVENDELSE.....	6
1. 6. METODE: FORKLARING OG BEGRUNNELSE .....	7
1. 7. DISKURSANALYSE SOM METODE .....	8
1. 8. HISTORIOGRAFI OG FORSKNINGSTATUS.....	10
<b>KAPITTEL 2: MODERNE POLITISK OG DEMOKRATISK HISTORIE OG PRESSEFRIHET I MYANMAR....</b>	<b>14</b>
2.1. MYANMARSK POLITISKE HISTORIE ETTER ANDRE VERDENSKRIG .....	14
2.2. PRESSEFRIHET I MYANMAR .....	16
2.3. PRESSEFRIHET I BANGLADESH .....	17
<b>KAPITTEL 3: PRESENTASJON AV FUNN FRA MYANMARSKE MEDIER .....</b>	<b>18</b>
3. 1. GENOCIDE .....	18
3.2 RELOCATION .....	20
3. 3 ROHINGYA.....	22
3. 4 BHASAN CHAR .....	24
3. 5. CRIMES AGAINST HUMANITY .....	25
3.6. KAPITTELKONKLUSJON .....	27
<b>KAPITTEL 4: PRESENTASJON AV FUNN FRA BENGALSKE MEDIER.....</b>	<b>29</b>
4.1 GENOCIDE .....	29
4.2 RELOCATION .....	31
4.3 ROHINGYA .....	33
4.4 BHASAN CHAR.....	35
4.5 CRIMES AGAINST HUMANITY .....	36
4. 6. KAPITTELKONKLUSJON .....	37
<b>KAPITTEL 5: ANALYSE.....</b>	<b>39</b>
5.1. MYANMARSKE DISKURSER OM ROHINGYAFLYKTNINGER FRA 2015 TIL 2021 .....	39
5.2. BENGALSKE DISKURSER OM ROHINGYAFLYKTNINGER FRA 2015 TIL 2021 .....	44
5.3. ANALYSEKONKLUSJON .....	49
<b>LITTERATUR .....</b>	<b>52</b>
PRIMÆRKILDER: .....	52
SEKUNDÆRKILDER.....	54
<b>VEDLEGG.....</b>	<b>57</b>
VEDLEGG 1 .....	57
VEDLEGG 2 .....	60

# Kapittel 1

## 1. 1. Historisk introduksjon, kontekst og metode

Siden 2016 har Myanmar<sup>1</sup> vært åsted for en humanitær, militær og sosial krise. I delstaten Rakhine – også kjent som Arakan - vest i landet, har det utviklet seg en væpnet konflikt mellom lokale myndigheter og den muslimske minoriteten Rohingya, og sivile har blitt tvunget på flukt i stor skala.<sup>2</sup> Tidvise konflikter mellom rohingyaer og lokale buddhister i regionen er historisk sett ikke et nytt fenomen, men omfanget av de siste års forfølgelser fra statlig hold markerer et skifte i behandlingen av rohingyaene.<sup>3</sup> Av mange i Myanmar blir rohingyaer ansett for å være en fremmed befolkningsgruppe uten tilhørighet til området, og av noen en direkte trussel mot buddhisme som religion og den buddhistiske livsstilen.<sup>4</sup>

I kjølvannet av Myanmars uavhengighet fra Storbritannia i 1948, ser vi en endring i hvordan myanmarske myndigheter og den offentlige sfære ser på myanmarsk identitet og hvilke grupper som er en naturlig del av det offentlige myanmarske fellesskapet.<sup>5</sup> I sin artikkel “How in Myanmar "National Races" Came to Surpass Citizenship and Exclude Rohingya” redegjør Nick Cheesman for begrepet *taingyintha*. Direkte oversatt betyr begrepet nasjonale raser, eller nasjonale etnisiteter, og brukes om ulike lokale folkeslag i det som i dag omtales som Myanmar.<sup>6</sup> Ulike folkegrupper som Shan, Kachin, Karen, Karenni og Burmesere blir alle omtalt som en del av denne kollektive ideen om nasjonale raser som hører hjemme i dette området.<sup>7</sup> Til sammen er om lag 135 folkeslag offisielt en del av *taingyintha*.<sup>8</sup> Et folkeslag som ikke omtales som en naturlig del av *taingyintha* er den muslimske Rohingya-minoriteten.

---

<sup>1</sup> Landet som i denne oppgaven omtales som Myanmar, kan også omtales som Burma. Jeg har valgt å konsekvent benytte meg av navnet Myanmar for å beholde en kontinuitet. I 1989 endret regimet i Burma navnet på landet til Myanmar, og enkelte akademikere benytter seg av det gamle navnet av ulike årsaker.

<sup>2</sup> Fox 2016: 316

<sup>3</sup> Gravers 2007:32

<sup>4</sup> Delphin 2020: 166

<sup>5</sup> Cheesman 2017: 463

<sup>6</sup> Cheesman 2017: 461

<sup>7</sup> Cheesman 2017: 464

<sup>8</sup> Cheesman 2017: 462



Ifølge Delphin kan etymologien bak navnet Rohingya forstås slik; «Rohang» er det muslimske navnet på området Rakhine. Rohingya blir dermed en innbygger i «Rohang».<sup>9</sup> Cheesman argumenterer i sin artikkel for at den utbredte nasjonalistiske bruken av *taingyintha* ikke inkluderer Rohingyaene, og at dette i ytterste konsekvens ekskluderer dem fra statsborgerskap og fra å ta del i det myanmarske fellesskapet på lik linje som andre grupper.

Dette kan være en av årsakene til den fremmedgjøringen og forfølgelsen rohingyaene har blitt utsatt for. Forfølgelse av Rohingya i Myanmar er ikke nytt av tiåret. På 1960-tallet ble det gjennomført flere isolasjonstiltak mot befolkningen fra militærregimets side.<sup>10</sup> I tillegg ser vi en villet feilbenevning av gruppen, der Rohingyaer har blitt klassifisert som bengalere av myanmarske myndigheter i en årrekke. Her er det snakk om to separate folkeslag, selv om de to gruppene deler visse attributter, både religiøst og kulturelt.<sup>11</sup> Rasistiske holdninger mot rohingyaene har vedvart, og de har blitt utsatt for omfattende assimileringstiltak.<sup>12</sup> I 1982 ble muslimer i Rakhine fratatt sitt statsborgerskap, og deres status som ikke-*taingyintha* begrenser deres liv og fremtidsutsikter i betydelig grad.<sup>13</sup> Grunnen til fratakelsen av statsborgerskap forklares med de myanmarske myndigheters definisjon av lokale etniske minoriteter. Ifølge den lovfestede definisjonen, må en etnisk minoritet som enhet ha oppholdt seg uavbrutt i landet siden før 1824. Myndighetene hevder at de muslimske minoritetene ble tatt med av britene som del av deres militære i 1824, og dermed ikke kan bli ansett som en lokal etnisk minoritet og således diskvalifiseres til statsborgerskap og de rettigheter det medfører.<sup>14</sup> Dette har ført til gjentatte utvandring til Bangladesh og påfølgende innvandring inn i Myanmar fra rohingyaenes side.<sup>15</sup> Selv har en høytstående general i den myanmarske hæren, Min Aung Kyaw, uttalt at «.. *there were no Rohingya race in Myanmar.*»<sup>16</sup> Dette tolkes som en oppfatning om at gruppens tilhørighet til området ikke anses som troverdig og riktig av myanmarske myndigheter.

Interne uroligheter og etnisk konflikt har lenge vært en utfordring i Myanmar.<sup>17</sup> Siden 1988 har Myanmar naboland, da særlig Bangladesh og Thailand, men også Kina, sett en strøm av

---

<sup>9</sup> Delphin 2020: 168

<sup>10</sup> Cheesman 2017: 475

<sup>11</sup> Cheesman 2017: 475

<sup>12</sup> Delphin 2020: 166

<sup>13</sup> Delphin 2020: 167

<sup>14</sup> Delphin 2020: 125

<sup>15</sup> Ganesan & Kyaw 2007: 190-191

<sup>16</sup> Kironska & Peng 2021: 19

<sup>17</sup> Wilson 2006: 39

flyktninger krysse grensen på flukt fra vold og forfølgelse.<sup>18</sup> Dagens situasjon og krisen som har utspilt seg i de senere år kan spores tilbake til 2012, da anklager om at en muslimsk mann hadde voldtatt og drept en buddhistisk kvinne i Rakhine ble spredd. I opptøyene som fulgte ble flere hundre muslimer drept, og 140 000 ble tvunget på flukt. Situasjonen forverret seg i 2015, da voldelige angrep fra både sivilt og statlig hold tvang flere til å flykte over grensen til omkringliggende land, deriblant til Bangladesh.<sup>19</sup> Som en følge av volden og forfølgelsen ble det opprettet militante grupperinger blant Rohingyaene, med støtte fra muslimske land som Saudi-Arabia og Pakistan.<sup>20</sup> Deres uttalte mål var å beskytte sivile fra vold og overgrep fra den myanmarske stat. Andre land i regionen har også uttrykt bekymring rundt myanmarske myndigheters behandling av etniske minoriteter, og rohingyaenes situasjon står her i en særklasse.<sup>21</sup> I 2017 steg konfliktnivået ytterligere da kamper mellom militante rohingyaer og myanmarske regjeringsstyrker i Rakhine tvang over 750 000 sivile på flukt og tok livet av flere tusen sivile på brutalt vis.<sup>22</sup> Mange av disse flyktningene holder for tiden til i ulike flyktningeleirer i Bangladesh, og det er antatt at landet huser over en million flyktninger fra Rakhine. Det er flere grunner til at Bangladesh har blitt et mottaksland for flyktninger fra Rakhine. For det første er det en geografisk nærhet mellom landene, og det er mulig å foreta en grensekryssing enten til lands eller til vanns. I tillegg deler Rohingya-minoriteten i Rakhine og den etniske gruppen bengalere flere kulturelle og religiøse likhetstrekk. Bengalere er sterkt representert i Bangladesh, og det kan dermed være rimelig å anta at flyktninger fra Rakhine kan søke seg dit for å ha en kulturell og religiøs tilknytning.

Omkring 30 000 av disse flyktningene har tilhold på den lille øya Bhasan Char i Bengalbukten, og det er disse flyktningene som er hovedtemaet i denne masteroppgaven.<sup>23</sup> I tillegg til de 30 000 som allerede oppholder seg der, planlegger bengalske myndigheter å omplassere ytterligere 70 000 flyktninger fra flyktningeleirer i og rundt Cox's Bazar.<sup>24</sup> Internasjonale medier og organisasjoner har uttrykt bekymring for omplasseringen av flyktninger fra fastlands-Bangladesh til Bhasan Char. Kritikken er tredelt: Den første bekymringen er om omplasseringen av flyktninger skjer frivillig eller under tvang. Den andre handler om at øyas utsatthet for monsunregn og stormer kan føre til farlige forhold for de som oppholder seg på

---

<sup>18</sup> Taylor, Than & Kyaw 2005: 58

<sup>19</sup> Delphin 2020: 173

<sup>20</sup> Delphin 2020: 174

<sup>21</sup> Taylor, Than & Kyaw 2005: 45

<sup>22</sup> Delphin 2020: 174

<sup>23</sup> UNHCR 2024

<sup>24</sup> Islam & Siddika 2022: 1197

øya. Den tredje bekymringen omhandler hvorvidt en kan fastslå at menneskerettighetene til de flyktningene som blir omplassert til øya vil bli overholdt av bengalske myndigheter.<sup>25</sup>

Det er en pågående diskusjon om det som foregår i Myanmar, og som har foregått siden 2017, kan omtales som et folkemord eller ikke. Denne diskusjonen er både politisk og juridisk, og foregår på flere plan. I denne oppgaven vil ingen bastante meninger om bruken av ordet bli formidlet, da det ikke virker hensiktsmessig. Likevel vil ordet, både som et juridisk og politisk begrep, bli drøftet og problematisert. Hendelsene i Myanmar som har tvunget mange rohingyaer på flukt kan bli omtalt som et folkemord i denne oppgaven, men da gjerne i sammenheng med hvordan hendelsene omtales i ulike kilder og den ordlyden som blir tatt i bruk der. Det vil altså ikke konkluderes i oppgaven om de handlingene som den myanmarske rohingyabefolkningen har blitt utsatt for er et folkemord eller ikke.

## 1. 2. Spørsmålet om folkemord

Et naturlig spørsmål å stille seg for enhver som diskuterer folkemord, er om selve begrepet kan brukes. Folkemord er et begrep som i sin natur er komplisert. FNs folkemordskonvensjon introduserte begrepet i 1948 og definerer i artikkel II et folkemord som «hvilken som helst av følgende handlinger som er begått i den hensikt å ødelegge helt, eller delvis, en nasjonal, etnisk, rasemessig eller religiøs gruppe.»<sup>26</sup> Det er flere spesifikke handlinger som vil falle inn under begrepet, som også omtales i konvensjonen. Disse er å drepe medlemmer av gruppen, å påføre betydelig kroppslig eller psykisk skade på medlemmer av gruppen, å bevisst la gruppen utsettes for levekår som har potensialet til å ødelegge gruppen helt eller delvis, å med hensikt forhindre fødsler i gruppen og til sist å overføre barn fra gruppen til en annen gruppe.<sup>27</sup> Videre slår konvensjonens artikkel III fast at utførelse av, medvirkning til, forsøk på, oppfordring til og sammensvergelse for å utføre et folkemord, alle er handlinger som kan dømmes for folkemord jamfør internasjonal lov.<sup>28</sup>

Spørsmålet om hva som er og ikke er et folkemord er en krevende og usikker øvelse. Store deler av problemene med å klart definere et folkemord, er behovet for å bevise en hensikt om å

---

<sup>25</sup> Islam & Siddika 2022: 1198

<sup>26</sup> UN 1948

<sup>27</sup> UN 1948 – Disse kriteriene for hva som kan anses som folkemord har blitt omformulert fra FNs folkemordskonvensjon av 1948

<sup>28</sup> UN 1948

ødelegge en gruppe. Dette er til dels også gjeldende i spørsmålet om hva Rohingyaene utsettes for i Myanmar. Det foreligger ingen rettskraftig dom mot myanmarske styresmakter, og bruken av begrepet er derfor noe kontroversielt. Jeg skal som tidligere nevnt være forsiktig med å konkludere i spørsmålet om det som foregår er et folkemord, men diskusjonen skal utforskes og drøftes i senere kapitler.

### 1. 3. Faglig og personlig motivasjon

Folkemordstematikk er en del av historiefaget som har vist seg å være svært spennende og interessant for meg på et personlig plan. Min interesse for temaet ble for alvor vekket til live da jeg deltok i et masteremne som tok for seg ulike folkemord gjennom historien. Jeg skrev min fordypningsoppgave om folkemordet på armenerne, og bestemte meg tidlig for at også masteroppgaven min skulle vinkles inn mot et folkemord, og da helst et som ikke befant seg i min umiddelbare geografiske eller kulturelle nærhet. Etter samtale med min veileder ble det bestemt at et godt tema kunne være Rohingya-befolkningen i Myanmar. Det er skrevet mye om Rohingyaene og deres situasjon, og derfor måtte min vinkling og forskningsarbeid stille spørsmål og gi svar som kunne tilføre noe nytt til diskusjonen og fagfeltet. Jeg og min veileder ble derfor enige om at en god innfallsvinkel kan være hvordan behandlingen av Rohingyaflyktninger omtales i nasjonale og regionale aviser og mediebyråer i Sør-Øst-Asia. Dette er det skrevet lite om generelt, og temaet er nesten ikke omtalt i Norge. Slik vil en masteroppgave som tar for seg denne tematikken kunne bidra til å utvide forståelsen av fremstillingen av Rohingyaflyktninger, både i Norge og internasjonalt.

### 1. 4. Overordnet forskningsspørsmål

Denne oppgavens overordnede forskningsspørsmål ser slik ut: På hvilken måte blir omplasseringen av Rohingyaflyktninger fra Cox's Bazar til Bhasan Char omtalt i et utvalg regionale medier i årene fra 2015 til 2021? I tillegg til dette overordnede forskningsspørsmålet vil det bli stilt ett underspørsmål. Underspørsmålet er som følger: Er det forskjell på hvordan bengalske og myanmarske medier omtaler Rohingyaakrisen og omplasseringen i det samme tidsrommet?

Temaet for denne masteroppgaven vil være myanmarske flyktninger fra den muslimske Rohingya-minoriteten. Oppgaven vil i hovedsak ta utgangspunkt i de rohingyaene som har

flyktet fra Myanmar til Bangladesh, og som lever i flyktingeleirer der. Videre vil fokuset ligge på den delen av disse flyktingene som har blitt forflyttet fra Cox's Bazar, helt sør i landet, til en øy ved navn Bhasan Char som ligger lenger nord i Bengalbukta. Hovedspørsmålet i oppgaven vil fokusere på hvordan denne forflytningen blir fremstilt i regional media og nasjonal media, med fokus på fire forskjellige aviser med tilknytning til både Myanmar og Bangladesh. Oppgaven har et begrenset omfang av praktiske og pragmatiske årsaker, og tidsrommet som skal undersøkes er derfor avgrenset til årene fra 2015 til 2021. De fire avisene og mediehusene som skal undersøkes i oppgaven er de myanmarske mediehusene Burma News International og Irrawaddy, og de bengalske mediehusene og avisene The Daily Star og BDNews24. En forklaring på hvorfor disse mediehusene er valgt til dette formålet følger i delen av oppgaven som tar for seg metode.

## 1. 5. Didaktisk anvendelse

Denne oppgaven og tematikken den berører er svært relevant for historiefaget og klasserommet. Tematikken berører ikke bare menneskerettighetene, men gir også en inngangsport til historieundervisningen, da den gir elevene muligheten til å forstå komplekse historiske begivenheter og reflektere over mediens rolle i formidlingen av slike hendelser. Den didaktiske tilnærmingen her tar sikte på å fremme kritisk tenkning og bevissthet om menneskerettighetsspørsmål blant elevene. Undervisning om folkemordet på Rohingya-folket gir en god plattform for å utvikle elevenes kritiske tenkning og kildekritiske ferdigheter. Gjennom analyse av ulike medier kan elevene lære å identifisere fordommer, propaganda og feilinformasjon. Dette oppfordrer til en dyptgående forståelse av hvordan historiske hendelser blir formidlet og tolket av ulike aktører, og hvordan dette påvirker vår forståelse av fortiden.

Folkemordet på Rohingya-folket gir også en mulighet til å bruke en tilnærming i undervisningen som både kan undersøke nyheter og folkerett. Ved å studere individuelle skjebner og lidelser kan elevene også utvikle en dypere forståelse for de menneskelige konsekvensene av konflikt og forfølgelse. Dette kan bidra til å skape bevissthet rundt betydningen av menneskerettigheter og utfordringer knyttet til deres ivaretagelse og opprettholdelse. Historieundervisning bør reflektere dagens komplekse globale utfordringer. Ved å inkludere folkemordet på Rohingya-folket, kan lærere sette i gang samtaler om etniske konflikter, religiøs intoleranse og geopolitiske utfordringer. Dette gir elevene innsikt i hvordan historiske hendelser former dagens verden og forsterker viktigheten av å forstå komplekse

internasjonale forhold. Mediebildet av folkemordet på Rohingya-folket gir i tillegg en anledning til å utvikle elevenes mediekompetanse. Ved å utforske hvordan ulike mediekkanaler dekker hendelsene, kan elevene forbedre sin evne til å analysere og tolke medier. Dette er nyttig i dagens informasjonssamfunn, der mediekompetanse er en avgjørende ferdighet for å navigere gjennom komplekse nyhetslandskaper.

## 1. 6. Metode: forklaring og begrunnelse

I denne studien har jeg valgt å gjøre en kvalitativ analyse av artikler fra fire ulike mediehus i Myanmar og Bangladesh. Analysen vil diskutere hvordan ulike medier fremstiller forflytningen av flyktninger og selve flyktningeleiren på Bhasan Char. De fire avisene/mediebyråene som skal benyttes er en kombinasjon av bengalsk- og myanmarskeide aviser, der noen er offentlig eid og driftet, og andre er privat eid og driftet. Gjennom å analysere en mengde publiserte artikler fra disse avisene skal det foretas en diskursanalyse med mål om å besvare forskningsspørsmålet og å drøfte rundt tematikken. I tillegg skal begrepsbruken til de ulike avisene problematiseres og diskuteres.

Metoden jeg tar i bruk innebærer en omfattende kartlegging av svært mange artikler fra disse fire ulike mediehusene. Avisene det er snakk om er de myanmarske «Burma News International» og «Irrawaddy» og de bengalske «The Daily Star» og «BDNews24». Fremgangsmåten vil være å lese gjennom artikler fra disse avisene, og se hvordan omtalen av rohingya-flyktninger er formulert, og jeg skal ha et særlig fokus på flyktninger som befinner seg på eller blir forflyttet til Bhasan Char. Målet er å etablere meg et bilde av hvordan de ulike mediehusene fremstiller både flyktningene og tvangsflyttingen, og også Bhasan Char i seg selv. Til sist vil også målet være å bruke disse resultatene til å individuelt kunne gi en beskrivelse av hvordan hvert enkelt mediehus forholder seg til situasjonen. Begreper som det skal legges særlig vekt på er begreper som omtaler folkemord, forbrytelser mot menneskeheten, omplassering, Bhasan Char og Rohingya. Jeg mener at dette vil være et relevant fokusområde, da det kan si mye om hvor de ulike mediene posisjonerer seg i diskursanalysen som vil bli en sentral del av oppgaven min.

## 1. 7. Diskursanalyse som metode

En diskursanalyse er en metode som brukes på mange ulike måter. Den kan brukes innen flere fagområder, men har sitt opphav i ulike sosiokulturelle forskningstradisjoner der målet med metoden har vært å produsere mening gjennom språk.<sup>29</sup> Det vil si å tolke det som blir sagt og skrevet om et gitt emne, og slik kunne forklare hvilke meninger som preger en viss diskurs. På grunn av at metoden er datadrevet kan det være vanskelig å gi en konkret fremgangsmåte som passer til alle situasjoner, men jeg skal i dette delkapittelet gi en forklaring på min anvendelse av metoden og en generell redegjørelse for metoden som en helhet.

Før det foretas en redegjørelse av diskursanalyse, er det hensiktsmessig å forklare begrepet *diskurs*. En diskurs kan være en enkel uttalelse fra en person, for eksempel fra en privatperson eller en politiker på mikronivå, som ytrer en mening om et tema. Samtidig kan en diskurs også være en sammensatt og systematisk utveksling av meninger på makronivå.<sup>30</sup> Det disse forståelsene av diskursbegrepet har til felles er at innholdet i ytringene gjenspeiler avsenderens forhold til virkeligheten og i så måte kan en diskurs beskrives som ordnede eller bestemte måter å forstå eller å snakke om verden på.<sup>31</sup> Det er makroforståelsen av diskursbegrepet som er mest relevant for denne oppgaven. Seale forklarer denne definisjonen av diskurs slik: “*A discourse is a group of statements which provide a language for talking about – i. e. a way of representing – a particular kind of knowledge about a topic.*”<sup>32</sup> Altså kan vi forstå en diskurs som en samling ytringer som i fellesskap representerer en sak eller et tema. Det er hvordan dette bestemte temaet blir omtalt i disse ytringene som er grunnlaget for enhver diskursanalyse. I dette tilfellet vil diskursen som skal analyseres dreie seg om flyktninger fra Rohingya-folket, og mediedekningen av dem.

Det finnes mange måter å tilnærme seg en diskursanalyse på. Seale omtaler det som kalles *kritisk diskursanalyse*. Dette er en form for diskursanalyse som gjerne benyttes i historiske og sosiale studier.<sup>33</sup> Metoden har som mål å finne og beskrive den politiske og sosiale konteksten diskursen føres i, ved å gjennomføre en overordnet retorisk og teknisk analyse, altså ved å analysere tekst og språk.<sup>34</sup> Metoden fokuserer på hvordan det er mulig å analysere forholdet

---

<sup>29</sup> Mikkelsen 2016: 10

<sup>30</sup> Seale 2012: 406

<sup>31</sup> Mikkelsen 2016: 10

<sup>32</sup> Seale 2012: 406

<sup>33</sup> Seale 2012: 406

<sup>34</sup> Seale 2012: 406-407

mellom makt og diskurs, og slik utforske hvordan autoritet, dominans og sosial ulikhet blir konstruert og reproduert i den offentlige diskursen.<sup>35</sup> Videre legger metoden til rette for en dypere forståelse av hvordan diskurser kan bli forstått i forhold til historiske hendelser og prosesser. Diskurser er ikke bare viktig når det kommer til å forme og å endre våre sosiale strukturer, men de er også viktige fordi de kan reflektere dem.<sup>36</sup> Formålet med enhver diskursanalyse vil være å undersøke på hvilke måter spesifikke former for tekst og tale kan bidra til å produsere ulike versjoner av spesifikke temaer, problemer eller kontekster.<sup>37</sup> I denne analysen er altså konteksten og temaet mediefremstillingen av Rohingya-flyktninger. Et viktig aspekt i en slik undersøkelse er hvordan makt blir synliggjort gjennom diskursene som blir undersøkt. Målet med en diskursanalyse er på mange måter å analysere de ulike maktforholdene som finnes i et samfunn.<sup>38</sup> Her er det altså snakk om å definere og å avdekke de maktforholdene som ligger skjult i diskursen om aktuelle temaer, og som forsøker å forme de ulike narrativene etter sine ønsker og behov. Makt er, slik Jørgensen & Phillips skriver, “*responsible for both creating our social world and for the particular ways in which the world is formed and can be talked about.*”<sup>39</sup> Med andre ord, makt er ansvarlig for hvordan vi former den sosiale verden rundt oss, og hvordan vi omtaler denne verdenen. Makt vil altså ha en innvirkning på, og til dels definere, hvordan diskurser blir utformet og hvordan ulike temaer blir snakket om. Her er tematikken i denne oppgaven intet unntak, og diskursen rundt rohingyaflyktninger og Bhasan Char er høyst aktuelle.

I prosessen med denne oppgaven har utvalget av kilder til å gjennomføre en diskursanalyse vært et viktig steg. Prosessen har hatt flere ledd, der utvalg av ulike medier fremgår som det viktigste. Dette utvalget har skjedd på grunnlag av en undersøkelse av hvilke medier i henholdsvis Myanmar og Bangladesh som har et stort publikum og som produserer journalistisk innhold om det aktuelle temaet. I tillegg har det vært viktig å velge medier som skriver nyhetsartikler på engelsk, for å unngå potensielle språkbarrierer. Når en gjør et slikt utvalg basert på kildenes språk er det viktig å ta i betraktning at det potensielt kan være deler av diskursen vi kan gå glipp av. Imidlertid er det rimelig å anta at utvalget representerer sine respektive deler av diskursen på en god måte og at analysen være slik sett vil troverdig.

---

<sup>35</sup> Woods 2006: 50

<sup>36</sup> Jørgensen & Phillips 2002: 61

<sup>37</sup> Seale 2012: 408

<sup>38</sup> Jørgensen & Phillips 2002: 2

<sup>39</sup> Jørgensen & Phillips 2002: 14



Fremgangsmåten i forskningsmetoden er omfattende, men ikke komplisert i seg selv. Analysen av nyhetsartikler har flere deler. Det første skrittet er å velge ut de avisene og nyhetsbyråene som skal undersøkes. Utvalget har blitt gjort på grunnlag av hovedsakelig to faktorer. Den første er personlig kommunikasjon med personer med kjennskap til Bangladesh og Myanmar, som har gitt verdifull innsikt i hvilke aviser og mediehus som kan være relevante i et slik forskningsprosjekt. Den andre er av praktisk karakter og omhandler behovet for et tilgjengelig arkiv med artikler fra 2015 til 2021 hos de respektive avisene. De ovennevnte mediehusene har alle arkiver tilgjengelig, selv om noen er mer omfattende enn andre. Det endelige utvalget av mediehus markerer slutten på første del av analysen.

Andre del av analysen innebærer en omfattende gjennomgang av de fire mediehusenes arkiver. Ved hjelp av bestemte nøkkelord skal hvert enkelt mediehus sitt arkiv bli gjennomgått og antall artikler med de bestemte søkeordene skal registreres. I tillegg skal antall artikler som inneholder søkeordene sorteres i et skjema, der det kommer frem hvor mange artikler som omtaler hvert bestemte søkeord. Dette skal igjen sorteres slik at det kommer frem hvor mange artikler fra hvert mediehus som hvert år ble publisert med de aktuelle søkeordene. Årene fra 2015 til 2021 er i denne sammenheng de aktuelle årene, og det vil derfor være totalt syv år å gjennomgå. Svarene en slik gjennomgang vil gi kan indikere i hvilken grad hendelser som er relevant for problemstillingen blir nevnt i ulike medier, og vil derfor være et viktig redskap for å kunne besvare problemstillingen.

Etter at denne delen av analysen er ferdigstilt, vil det være behov for å gjennomføre en diskursanalyse. Denne vil finne sted i det femte og avsluttende kapittelet. Diskursanalysen vil se på hvordan språk og ordvalg brukes som et redskap for å skape og formidle politiske narrativ, identiteter og strukturer. Her vil det være sentralt å gjennomgå forskjellene mellom statlige og ikke-statlige medier og medier som holder til i begge land. Denne diskursanalysen vil foregå på et makronivå, og vil gi svar på de spørsmålene som problemstillingen reiser.

## 1. 8. Historiografi og forskningsstatus

Historiografien rundt rohingyaflyktninger i Bangladesh, spesielt knyttet til Bhasan Char, reflekterer en kompleks historie preget av menneskerettighetsutfordringer, geopolitiske spenninger og humanitære bekymringer. Historikere og forskere har analysert ulike aspekter av denne situasjonen, inkludert årsakene til flyktningkrisen, behandlingen av rohingyaene i

Bangladesh og kontroversene rundt bruken av Bhasan Char som en flyktningbosetning. Historiografien utforsker årsakene til rohingya-flyktingenes situasjon, inkludert langvarig undertrykkelse og diskriminering i Myanmar. Diskursene inkluderer også analysen av rohingyaenes status som statsløse og fordrivelsen som fulgte voldsbølgen som begynte i 2015 og som forverret seg i 2017. Under vil det komme eksempler på forskningsartikler og annen litteratur som jeg har tatt i bruk i mitt arbeid med denne oppgaven. Eksempelene under er ikke en komplett liste over all litteratur som blir brukt, men en oversikt over den viktigste litteraturen. Det vil bli gjort rede for hva kildene inneholder, hvem som har skrevet dem og hvorfor de er relevante.

Det er gjennomført en svært begrenset mengde forskning omkring flyktningestrømmen til Bhasan Char og medieomtalen av den. Noe forskning har imidlertid blitt gjennomført, som for eksempel artikkelen “Implications of the Rohingya Relocation from Cox’s Bazar to Bhasan Char, Bangladesh”. Det er en artikkel som er publisert i *The International Migration Review* og den er skrevet av Didarul Islam og Ayesha Siddika.<sup>40</sup> Artikkelen forklarer hvordan omplasseringen av flyktninger fra Cox’s Bazar til Bhasan Char foregår og beskriver kritikken bengalske myndigheter har mottatt. Den fremmer både kritikken mot bengalske myndigheter og bengalske myndigheters motsvar på nevnt kritikk. Artikkelen har et begrenset omfang, men redegjør godt, edruelig og troverdig. I tillegg gjengir den ulike intervjuer med rohingyaer som oppholder seg på Bhasan Char og bidrar slik til et mer nyansert bilde av situasjonen. Artikkelen er et godt tilskudd til den dessverre mangelfulle forskningslitteraturen om Bhasan Char.

Myanmarsk media og mediefremstillinger rundt rohingyakrisen og Bhasan Char er et annet område det foreligger lite relevant forskning rundt. Det finnes imidlertid enkelte forskningsartikler som kommer inn på tematikken. “How state-run media shape perceptions: an analysis of the projection of the Rohingya in the Global New Light of Myanmar” skrevet av Kristina Kironka og Ni-Ni Peng utforsker hvordan sosiale medier og den regjeringskontrollerte avisen *The Global New Light of Myanmar* påvirker den myanmarske befolkningen i rohingyaspørsmålet.<sup>41</sup> Artikkelen er i seg selv ikke relevant i forhold til det spesifikke forskningsspørsmålet som foreligger i denne oppgaven, men den tjener som nyttig bakgrunnsinformasjon om tematikken, i tillegg til å gi en grunnleggende innføring i viktigheten av mediedekning og hvordan det kan påvirke menneskers forståelse av verden rundt dem.

---

<sup>40</sup> Islam & Siddika 2022

<sup>41</sup> Kironka og Peng 2021: 16

Artikkelen undersøker også tematikken rundt medie- og pressefrihet i Myanmar, som igjen kan legge grunnlag for en drøfting av Myanmarsk ytringsfrihet og pressefrihet i denne oppgaven.

Nick Cheesmans artikkel «How in Myanmar "National Races" Came to Surpass Citizenship and Exclude Rohingya» fra 2017 forklarer på en god måte hvordan Rohingyaene i lang tid har blitt utestengt fra å ta del i det Myanmarske fellesskapet. Cheesman introduserer nyttige begreper og gir en god gjennomgang av konflikten mellom staten Myanmar og Rohingya som folkeslag.<sup>42</sup> TinTin Delphins bok fra 2020 ved navn “Burma's path to democracy : the military, Aung San Suu Kyi and the Rohingya” gir en historisk forklaring på Rohingyaenes stilling i det myanmarske samfunnet. Boken forklarer og tydeliggjør på en god måte hvordan konflikten i Myanmar oppstod, og gir en kronologi til hendelsene som er verdifull.<sup>43</sup> Selv om boken ved første øyekast kan fremstå som objektiv, kommer Delphin likevel med kritikk mot Myanmarske myndigheter. Slik kan boken oppfattes som noe subjektiv og må derfor leses med et kritisk blikk. Jeg konkluderer likevel med at den er en god kilde til fakta og hendelsesforløp. Boken “Genocide and geopolitics of the Rohingya crisis” av Mohd Aminul Karim (2020) tar for seg både det geopolitiske maktspillet i Asia, med Myanmar som hovedfokus, og forfølgelsen av Rohingyaene. Det er sistnevnte som gjør boken særlig relevant i denne oppgaven. Boken gir en dyptgående historisk redegjørelse for Rohingyaenes utfordringer og gruppens konflikt med staten. Den forklarer godt hvordan forfølgelsen brøt ut for alvor i 2017 og hvordan mange flyktninger fra Rakhine søker tilflukt i Bangladesh.<sup>44</sup> Boken fremstår som et troverdig og godt bidrag til debatten.

Til sist vil jeg kommentere de mange nyhetsartiklene jeg analyserer. De er for mange til å ta for seg her på en god måte, men noen generelle bemerkninger skal jeg komme med. Når en analyserer slike artikler, er kildekritikk grunnleggende. Ulike aktører har ulike motivasjoner og insentiver for å ytre seg, og det kan komme til syne i mediene. Det er viktig å etablere at den objektive sannhet i en diskursanalyse er lite relevant. Hensikten med en slik analyse er å undersøke hva som blir sagt, og ikke nødvendigvis om det som sies er sant. Nyhetsartiklene er de viktigste kildene jeg arbeider med i denne prosessen, og de tjener formålet som mine primærkilder. Det er derfor spesielt viktig å være kritisk og bevisst rundt hvordan de blir behandlet. Under følger en kort oversikt over hvert enkelt mediehus, med informasjon om

---

<sup>42</sup> Cheesman 2017

<sup>43</sup> Delphin 2020

<sup>44</sup> Karim 2020

eierskap, politiske forbindelser og hvem som innehar redaksjonell kontroll. Under står det også beskrevet om enkelte av avisene fremstår troverdige eller ikke i sin journalistikk. Dette er av liten betydning i en diskursanalyse, da det avisene publiserer påvirker diskursen uavhengig av om de fremstår troverdige eller ikke. Derfor må dette betraktes mer som bakgrunnsinformasjon om avisene enn som noe som har en direkte innvirkning på diskursanalysen.

Buma News International (BNI) er en privat eid avis fra Myanmar. Avisen ble grunnlagt i 2003, og er i utgangspunktet drevet fra Myanmar, men mediehuset driver også sin virksomhet fra omkringliggende land som Thailand, India og Bangladesh. Avisen er i en prosess for å sammenslås med andre regionale medier.<sup>45</sup> Den andre myanmarske avisen som blir brukt i denne oppgaven er Irrawaddy. Irrawaddy er et nyhetsbyrå drevet av journalister fra Myanmar i eksil. Byrået er uavhengig og har sitt fokusområde på Myanmar og Sør-Øst-Asia. Irrawaddy publiserer i hovedsak nyhetsartikler på internett. Ifølge byrået selv har de ingen forbindelser til noe politisk parti, organisasjon eller bevegelse, og har et ønske om å formidle uavhengig journalistikk. Irrawaddy fremstår troverdig, men selv om det ikke er grunn til å anta at det foreligger en bakenforliggende agenda bak det som skrives, må en fortsatt behandle det man leser med et kildekritisk blikk.<sup>46</sup>

The Daily Star er en stor uavhengig engelskspråklig avis, med hovedkontor i Dhaka. Avisen hevder å ha full redaksjonell kontroll, og å operere uavhengig av bengalske myndigheter. Dette fremstår troverdig, da det ikke har blitt gjort funn som tyder på statlig eierskap eller spesielle tilknytninger til politiske organisasjoner. Likevel må man behandle artiklene med sunn kritisk sans.<sup>47</sup> BDNews24 er det siste mediehuset som skal analyseres i denne oppgaven. BDNews24 er en stor og populær bengalsk avis som utelukkende publiserer digitale artikler. Avisen fremstår som uavhengig og fri for politiske og økonomiske bånd. Avisens innhold er styrt av en redaktør og det er sannsynlig at de redaksjonelle valgene som tas er uavhengig fra bengalske myndigheter og politiske organisasjoner og bevegelser.<sup>48</sup> Likevel må artiklene behandles kritisk når de analyseres.

---

<sup>45</sup> Burma News International, hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/about-bni> den 03. april 2024

<sup>46</sup> Irrawaddy, hentet fra: <https://www.irrawaddy.com/about-us> den 04. april 2024

<sup>47</sup> The Daily Star, hentet fra: <https://www.thedailystar.net/about-us> den 04. april 2024

<sup>48</sup> BDNews24, hentet fra: <https://bdnews24.com/about-us> den 04. april 2024

## Kapittel 2: Moderne politisk og demokratisk historie og pressefrihet i Myanmar

For å bedre kunne forstå den kompliserte etniske konflikten i Myanmar er det hensiktsmessig å inkludere et kapittel i denne oppgaven som omhandler Myanmarsk realhistorie. Dette kapittelet har til å hensikt å gjøre rede for ulike aspekter ved myanmarsk historie som er relevant for tematikken og forskningsspørsmålene i denne oppgaven, spesielt den demokratiske og politiske utviklingen i Myanmar. I tillegg vil kapittelet kritisk vurdere de medier som blir benyttet i oppgaven, og gjøre rede for og drøfte pressefrihet i hovedsakelig Myanmar, men også Bangladesh. En redegjørelse av særlig myanmarsk pressefrihet er viktig for å diskutere om myanmarske myndigheter bruker makt for å sensurere og tilpasse diskursene om rohingyakrisen og flyktingene i Bangladesh, og dermed i forlengelse også omplasseringen av disse til Bhasan Char.

### 2.1. Myanmarsk politiske historie etter andre verdenskrig

Myanmar er et land med en omfattende og komplisert historie, som strekker seg over flere årtusener. I dette delkapittelet vil hovedfokuset ligge på å etablere en forståelse av nyere myanmarsk historie, med et særlig fokus på politisk og demokratisk utvikling fra avkolonisering til i dag. Delkapittelet tjener som et innføringskapittel og forklarer på et generelt nivå hvordan den politiske og demokratiske utviklingen har foregått og hvilke prosesser og aktører som har ledet til at landet befinner seg i dagens politiske situasjon.

Den andre verdenskrig førte til store ødeleggelser og tap i Myanmar. Landet var da underlagt det britiske imperiet, og hadde før krigen vært et forholdsvis rikt land, sammenlignet med omkringliggende kolonier. Ressurser som ris, tømmer og ulike mineraler var eksportvarer det var behov for internasjonalt, og i årene etter krigen stod gjenoppbygging i fokus.<sup>49</sup> I tillegg hadde landet i 1948 blitt uavhengig av britisk styre. Dette ga den unge nasjonen mulighet til å gjøre sine egne prioriteringer, men også friheten til å gjøre feil.<sup>50</sup> I de påfølgende år ble et stort flertall av landets økonomiske aktiviteter nasjonalisert, og staten overtok eierskap. Nasjonaliseringen førte til redusert handel med omkringliggende land, og landets økonomiske

---

<sup>49</sup> Perry 2007: 1

<sup>50</sup> Wilson 2006: 233

forhold til Sør-Asia ble redusert til en skygge av hva det en gang var. Dette førte til store økonomiske utfordringer, og landets økonomi var på randen av katastrofe.<sup>51</sup>

Den 18. september 1988 er en viktig dag i myanmarsk historie. Dagen markerer da landet ble overtatt av militæret gjennom et statskupp, og markerer slik fortsettelsen på en turbulent periode. Siden dette har landet opplevd en lang periode med intern konflikt, som har påvirket landets demokratiske utvikling i en autoritær retning.<sup>52</sup> De militære myndighetene har på grunn av intern stridighet og paranoia arrestert og fjernet flere potensielle politiske utfordrere. To eksempler på det er den høytstående generalen og ministeren Khin Nyunt, som i 2004 ble arrestert og satt i husarrest.<sup>53</sup> I kjølvannet av denne arrestasjonen ble flere hundre etterretningsoffiserer arrestert, 30 000 soldater ble dimittert eller omplassert og flere høytstående offiserer ble tvunget til å gå av.<sup>54</sup>

Et annet, og mer velkjent eksempel på sensur av politiske motstandere er prosessen rundt Aung San Suu Kyi. Aung San Suu Kyi er datteren til den myanmarske frigjøringshelten General Aung San, som ble drept i strid i 1947, ett år før landet så sin uavhengighet.<sup>55</sup> Hun ble på slutten av 1980-tallet en viktig figur i det militærkritiske partiet NLD, og fungerte på den tiden som en frontfigur og leder for de som var imot regimet.<sup>56</sup> Hennes voksende popularitet og politiske slagkraft førte til at hun ble satt i husarrest i juli 1989. Partiet vant valget i 1990 med et stort flertall, men dette valget ble raskt annullert av regimet.<sup>57</sup> Aung San Suu Kyi har senere blitt løslatt fra husarrest og mottatt Nobels fredspris for hennes arbeid mot demokrati i Myanmar, men hun har også blitt sterkt kritisert for hennes mulige innblanding i og ansvar for forfølgelsen av rohingyaene som har skjedd i de senere år.<sup>58</sup> Disse eksemplene demonstrerer hvordan regimet i Myanmar på en effektiv måte forsøker å fjerne opposisjonell virksomhet og personer som de anser som en trussel. Tilfellet med Aung San Suu Kyi viser for øvrig at den makten det militære regimet sitter med ikke er uten grenser, og at opposisjon kan fungere til en viss grad med å svekke regimets makt og innflytelse.

---

<sup>51</sup> Ganesan og Kyaw 2007: 84

<sup>52</sup> Wilson 2006: 29

<sup>53</sup> Wilson 2006: 29

<sup>54</sup> Wilson 2006: 30

<sup>55</sup> Wilson 2006: 233

<sup>56</sup> Wilson 2006: 12

<sup>57</sup> Taylor, Than og Kyaw 2005: 162

<sup>58</sup> Lubina 2021: 115-116

Siden militæret tok kontroll over staten i 1988 har det blitt gjort flere forsøk på å overføre makten fra militære til sivile institusjoner.<sup>59</sup> Ingen av disse forsøkene har båret frukt, og situasjonen er i dag at militæret fremdeles har de facto kontroll over landet. I Myanmar har vi ikke sett en reell overføring av makt fra militæret, og en demokratisk reform har ikke enda blitt gjennomført. Til tross for nasjonale bevegelser og internasjonalt press fra flere hold, beholder militæret makten, og deres posisjon som politiske og militære makthavere synes ikke å ha blitt svekket gjennom årenes løp. Det skal likevel opplyses om at enkelte tiltak for å begrense konfliktene mellom sentralmyndighetene og ulike opprørsgrupper har blitt iverksatt, for eksempel da militæret i 1992 tok initiativ til en våpenhvile mellom de ulike grupperingene. Enkelte av opprørsgruppene godtok våpenhvilen og dette har ført til noen deler av Myanmar har opplevd en skjør fred.<sup>60</sup>

I tillegg til politiske, militære og demokratiske utfordringer, har Myanmar lenge også hatt indre problemer relatert til etniske skillelinjer. Innen Myanmar grenser har det siden landets uavhengighet i 1948 ulmet i interne konflikter mellom folkeslag med ulik etnisk opprinnelse. Flere etniske grupper søker å opprette egne stater eller autonome stater i Myanmar.<sup>61</sup> Dette ønsket om egne stater eller områder der gruppene kan ha lokalt selvstyre har årsak i en lang tradisjon for diskriminering og marginalisering av ikke-burmesiske etniske grupper. Blant disse gruppene finner vi Rohingyafolket fra Rakhine, men også for eksempel Karenfolket. Ganesan og Kyaw skriver at “all the non-Burman ethnic groups consider themselves to be discriminated against and marginalized by the central government, not only politically and economically but also in terms of the deliberate suppression of their social, language, cultural and religious rights.”<sup>62</sup>

## 2.2. Pressefrihet i Myanmar

Myanmarske myndigheter har lenge hatt et ønske om å skape en egen fortelling og å skape sin egen historiske virkelighet. Dette ønsket ser vi gjenspeiler seg i statlig sensur av litteratur, det seg være alt fra journalistikk til akademisk forskning. Særlig litteratur som omhandler perioden 1962-1988 er det generelt vanskelig å oppdrive, særlig i Myanmar. Dette bunner ut i myndighetenes ønske om å isolere landet både økonomisk og intellektuelt, med særlig vekt på

---

<sup>59</sup> Taylor, Than og Kyaw 2005: 162

<sup>60</sup> Ganesan & Kyaw 2007: 220

<sup>61</sup> Ganesan & Kyaw 2007: 220

<sup>62</sup> Ganesan & Kyaw 2007: 220

intellektuell isolasjon.<sup>63</sup> Mediene i Myanmar er strengt kontrollerte av myndighetene, og de fleste store nyhetsorganisasjoner er enten eid, drevet eller styrt av de militære styresmaktene.<sup>64</sup> Myndighetene har et bredspektret repertoar av aviser som har egne målgrupper, der regimevennlig propaganda trykkes.<sup>65</sup> Det er viktig å presisere at disse avisene trykkes fysisk, da sosiale medier og nettaviser har et begrenset nærvær i Myanmar, og de fleste innbyggere i landet er avhengig av fysisk trykkede aviser.<sup>66</sup> De nyhetsartikler som skal trykkes må gjennom en streng kontroll som blir foretatt av et regjeringstro sensurorgan ved navn Press Scrutiny Board.<sup>67</sup> Det er med andre ord utbredt sensur i myanmarske medier, og det er dermed også rimelig å anta at dette er med på å forme diskursene rundt rohingyaenes situasjon.

### 2.3. Pressefrihet i Bangladesh

Den bengalske pressefriheten skiller seg fra den myanmarske på mange måter. I landets grunnlov fra 1972 er pressefrihet spesifikt nedfelt, riktignok med enkelte restriksjoner.<sup>68</sup> I tillegg har landet skrevet under på flere internasjonale avtaler og konvensjoner som styrker pressefrihetens rolle i samfunnet, blant annet Konvensjonen om Menneskerettigheter av 1948 og The International Covenant on Civil and Political Rights av 1996.<sup>69</sup> Pressefriheten kan innskrenkes ved noen særskilte tilfeller, så den er ikke absolutt. Noen av disse særskilte tilfellene der pressefriheten kan innskrenkes kan omhandle situasjoner der nasjonal sikkerhet, offentlig ro og offentlig moral trues.<sup>70</sup> Det er ikke noe statlig organ som sensurerer avisene før nyhetsartikler publiseres i Bangladesh, slik som det er i Myanmar, og pressen står dermed fritt til å publisere de nyhetsartiklene de ønsker, og å slik oppfylle sitt journalistiske oppdrag. De to nabolandene er dermed svært forskjellige i sitt syn på og sin håndheving av hva pressens rolle er og hvordan pressen skal kontrolleres.

---

<sup>63</sup> Perry 2007: 1

<sup>64</sup> Kironka & Peng 2021: 21-22 og Ganesan & Kyaw 2007: 234

<sup>65</sup> Kironka & Peng 2021: 22

<sup>66</sup> Kironka & Peng 2021: 21

<sup>67</sup> Ganesan & Kyaw 2007: 234

<sup>68</sup> Haque 2019: 80

<sup>69</sup> Haque 2019: 80-81

<sup>70</sup> Haque 2019: 83



## Kapittel 3: Presentasjon av funn fra myanmarske medier

Dette kapittelet har til hensikt å forklare hvordan diskursen i to ulike myanmarske medier har sett ut i tidsperioden fra 2015 til 2021. Avisene er Burma News International (BNI) og Irrawaddy. Kapittelet vil beskrive og presentere de ulike dataene som er hentet fra avisenes egne arkiver. Det har fremstått hensiktsmessig å inndele kapittelet i ulike deler, der hver del har et bestemt formål. De første delkapitlene vil ta for seg de ulike søkeordene som er benyttet under datainnsamlingen, og redegjøre for hvor ofte de har blitt funnet i den aktuelle tidsperioden. Mot slutten av kapittelet vil et helhetlig bilde av de to avisenes mediedekning av Rohingya-flyktninger og omplassering av dem presenteres og drøftes. Burma News International (BNI) er det første mediehuset som skal gjennomgå i dette kapittelet. Mediehuset er sammensatt av flere mindre aviser fra Myanmar, India, Bangladesh og Thailand, men har Myanmar som sitt hovedfokus og viktigste interesseområde.<sup>71</sup> Det andre mediehuset er Irrawaddy, som drives av myanmarske journalister i eksil. Kapittelets overordnede mål er å beskrive i hvilket omfang de to myanmarske avisene omtaler de ulike søkeordene «Genocide», «Relocation», «Rohingya», «Bhasan Char» og «Crimes against humanity».

I delkapitlene under skal alle de fem søkeordene som har blitt brukt bli gjort rede for. Grunnlaget for at akkurat de ordene har blitt gjenstand for nærmere undersøkelse skal redegjøres for, og viktigheten av dem skal forklares. I tillegg vil det følge en generell begrepsforklaring. Videre skal det gjøres rede for hvor mange ganger hvert ord har blitt brukt i de ulike myanmarske avisene, fordelt utover de årene som er aktuelle for undersøkelsen.

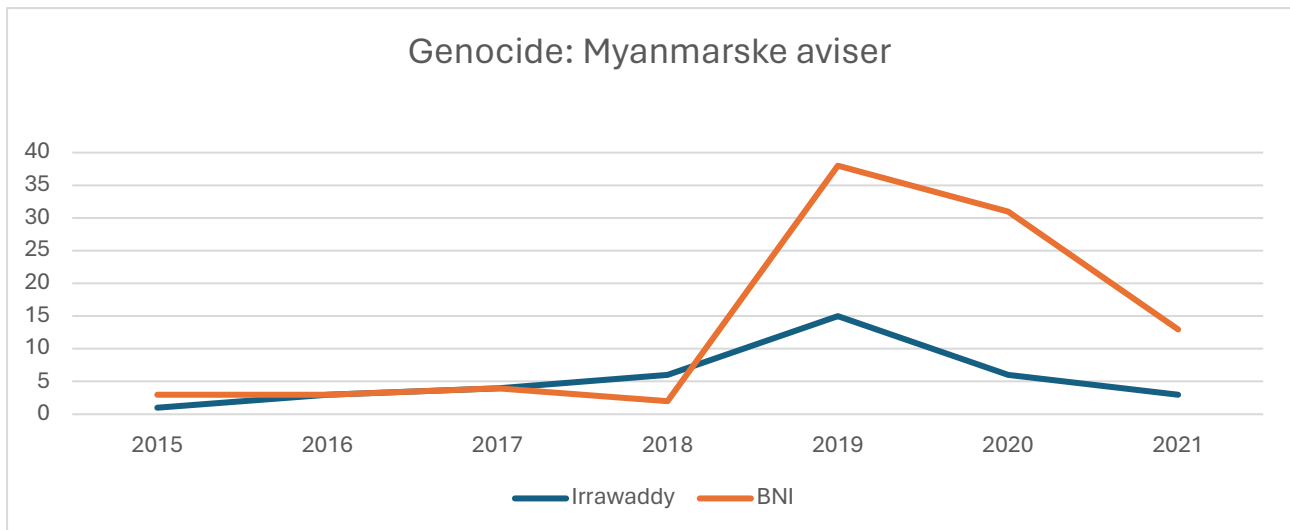
### 3. 1. Genocide

Det engelske ordet «genocide» betyr på norsk folkemord. Dette er et begrep det er viktig å dokumentere bruken av i ulike medier når man skal gjennomføre en diskursanalyse. Det er viktig av flere grunner: for det første er det et begrep som brukes når det er snakk om et tidligere, pågående eller potensielt folkemord. I tillegg har bruken av ordet folkemord tradisjonelt vært et politisk begrep, noe som det er sannsynlig at påvirker forekomsten av ordet hos ulike medier. I tillegg er folkemord et juridisk begrep, som i kraft av sin natur som juridisk begrep ikke nødvendigvis kan brukes i alle situasjoner der det ofte kan virke nærliggende eller intuitivt å

---

<sup>71</sup> Burma International News, hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/about-bni> den 04. April 2024

benytte seg av det. Som tidligere beskrevet defineres begrepet folkemord som handlinger som begås i den hensikt å utrydde, helt eller delvis, en folkegruppe basert på nasjonal, etnisk, rasemessig eller religiøst grunnlag.<sup>72</sup>



Figuren over fungerer som en oversikt over i hvor mange nyhetsartikler BNI og Irrawaddy omtalte ordet «genocide». Vi kan se at ordet omtales i liten grad i årene 2015-2018, men at det i 2019 er en dramatisk økning. Dette kan tilsi at omtalen av ordet i en stund har vært en del av diskursen rundt rohingyaene. Den plutselige økningen kan forstås i lys av en etterforskning fra Den internasjonale domstolen (ICJ) der Gambia i 2019 klaget inn Myanmar for brudd på folkemordskonvensjonen.<sup>73</sup> Denne pågående saken i ICJ er utenfor denne oppgavens rammer og vil derfor ikke drøftes i noen betydelig grad, men det er hensiktsmessig å være klar over dens eksistens. Ut ifra grafen kan vi se at det er få saker BNI har publisert om folkemord i årene frem mot 2019, og at bruken av ordet avtar gradvis etter toppunktet i 2019. Dette kan antyde at tematikken rundt forfølgelsen av rohingyaene har hatt en nedtonet posisjon i avisens dekning. En annen forklaring på den lave forekomsten av ordet kan være at avisen har benyttet andre ord enn «genocide» når de publiserer sine artikler. Dette kan det være flere grunner til, men to av grunnene kan være den politiske ladningen til ordet, og at man ikke ønsker å bruke juridiske begrep før det foreligger en rettskraftig dom.

Tallene fra Irrawaddy skiller seg noe fra BNI, men den har også likhetstrekk. For det første ser vi også i denne avisen en relativt moderat bruk av ordet «genocide» frem til 2019. Det er rimelig

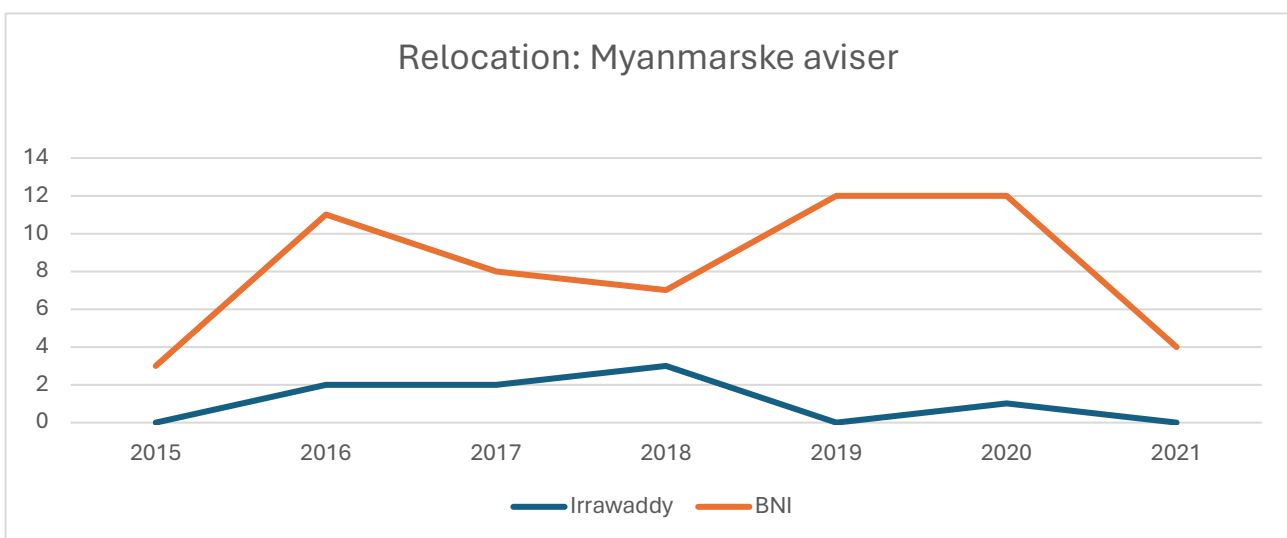
<sup>72</sup> Jones 2006: 18

<sup>73</sup> ICJ 2022

å anta at grunnen til at toppunktet også her er satt i 2019 er trolig av samme årsak som hos BNI. Likevel ser vi her jevn økning i bruken av ordet fra 2015 til 2018, selv om det er nevnt i svært få artikler. Man kan dermed ikke hevde med sikkerhet at «genocide» har blitt brukt mye i den offentlige diskursen om forfølgelsen av rohingya-folket i Myanmar. Det er likevel riktig å presisere her at «genocide» er et politisk ladet ord, og at bruken eller ikke-bruken av det kan brukes av medier i en formativ forstand, som igjen former diskursen man er en del av. Grafene har til felles den lave bruken av ordet frem til 2019, toppunktet det året og den påfølgende avtakende bruken av ordet. Det vil ut ifra disse dataene være rimelig å hevde at omtalen av forfølgelsen av Rohingya i disse mediene ikke er preget av bruk av begrepet «genocide» i stor grad. Unntaket er omtalen av ICJs sak mot Myanmar fra 2019, der vi hos begge aviser ser en markant økning.

### 3.2 Relocation

Relocation er et begrep som er naturlig å ha med i en kartlegging av ordbruk hos medier som dekker rohingyakrisen. På norsk kan det oversettes til flytting eller omplassering, og vil i denne sammenhengen referere til omplasseringen av flyktninger fra flyktningeleirer på fastlandet i Bangladesh til øya Bhasan Char i Bengalbukta. Det er viktig å ta i betraktning at avisene kan publisere nyhetsartikler som inneholder ordet «relocation» uten at det nødvendigvis refererer til denne saken, men det er likevel interessant om endringer i bruken av ordet fluktuerer i samsvar med omplasseringen eller ikke. Det er ikke selvsagt at det er en korrelasjon mellom bruken av ordet og mediedekning av Bhasan Char og Rohingya, men funnene vil fungere som en pekepinn på hvor mye tematikken omtales på generelt grunnlag.



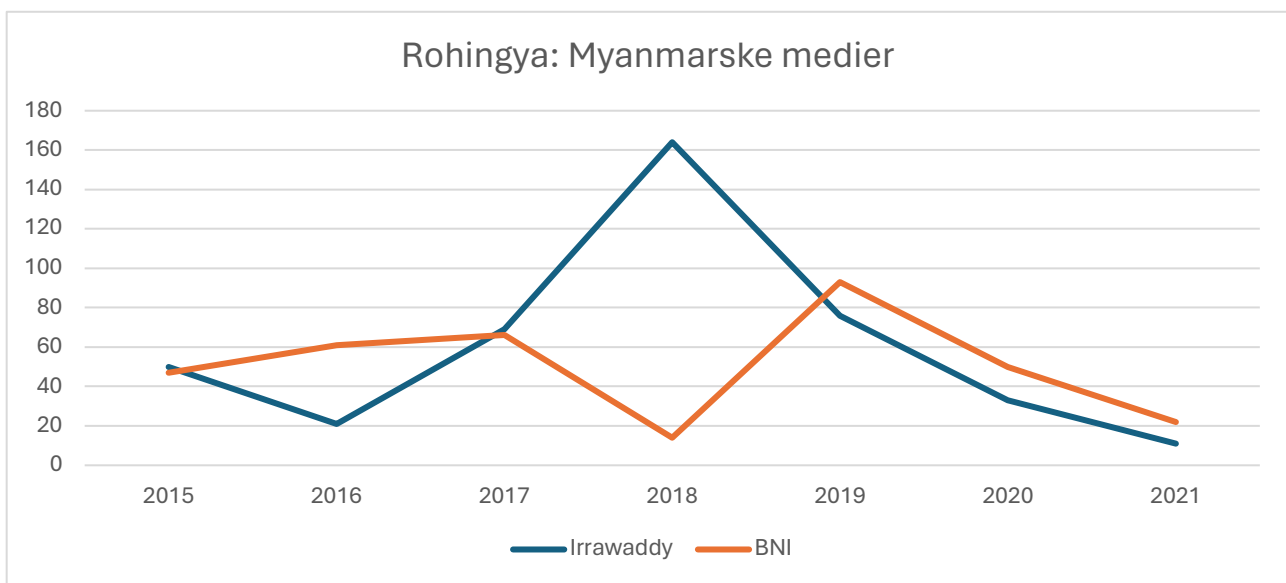
Grafen over henviser til hvor mange ganger BNI og Irrawaddy har publisert nyhetsartikler som inneholder ordet «relocation». Her ser vi at antallet ganger avisene har benyttet seg av søkeordet stiger fra 2015 til 2016. Det er ikke urimelig å anta at dette har en sammenheng med den økende forfølgelsen av Rohingya som fant sted på dette tidspunktet. Dette er en tydelig sammenheng og viser at begge avisene, men spesielt BNI, bruker ordet i sin journalistikk. Samtidig ser vi at bruken av ordet sank i de to påfølgende årene, før det igjen stiger i 2019. I 2020 er det ingen stor endring, før antall treff synker drastisk i 2021. Det er påfallende å se den jevne nedgangen i bruken av ordet hos BNI fra 2016 til 2018, da det var i dette tidsintervallet at forfølgelsen av den myanmarske rohingyabefolkningen ble trappet opp. Det er fortsatt tydelig at bruken av ordet forekommer, men det er naturlig å sette spørsmålsteget ved en slik tilsynelatende unaturlig nedgang i bruken av ordet.

Irrawaddy har en bruk av «relocation» som er relativt ulik den vi kan finne hos BNI. For årene 2015, 2019 og 2021 har det ikke blitt funnet noen resultater som viser at avisen har publisert nyhetsartikler med det aktuelle søkeordet. I de andre årene, 2016, 2017, 2018 og 2020, ser vi en relativt stabil bruk av ordet, med henholdsvis 2 ganger, 2 ganger, 3 ganger og 1 gang. Dette viser til en svært lite utbredt bruk av ordet. Det er imidlertid verdt å bemerke seg den minimale forekomsten av søkeordet, og se det i sammenheng med at det er mulig at andre ord har blitt benyttet i ordsiftet om dette temaet.

Om vi ser på de to avisene samlet, ser vi at de har omtalt søkeordet «relocation» i ulik grad. I grafen over kommer det frem hvordan Irrawaddys toppunkt i 2018 tilsvarer en periode hos BNI med lav omtale. Vi kan også se at i årene 2019 og 2020 er det minimal bruk av ordet hos Irrawaddy, mens disse årene er BNI's toppunkt. Dette er et funn som er ikke lar seg forklare intuitivt, og som demonstrerer hvordan ulike nyhetsbyråer kan legge ulik vekt på hva de inkluderer i sin mediedekning og hvilke saker som blir del av deres presentasjon. Årsakene til at redaksjonene prioriterer og dekker nyhetsbildet ulikt og med ulike ord, kan ha flere årsaker. Det mest interessante funnet i denne sammenhengen må være den nedadgående bruken av ordet hos BNI fra 2016 til 2018, sett i lys av den oppadgående volden mot og fordrivelsen av rohingyaene. Det er motstridende, og lar seg ikke forklare uten nærmere undersøkelser.

### 3.3 Rohingya

Søkeordet «Rohingya» er et av de viktigste søkeordene å kartlegge i denne oppgaven. Ordet er unikt i den forstand det knyttes direkte opp mot Rohingyakrisen og det er rimelig å hevde at forekomsten av ordet i andre diskurser vil være svært liten. Dette gir oss en mulighet til å på en god måte kartlegge hvor ofte folkegruppen omtales, og de artiklene som nevner ordet er alle en del av diskursen. Den åpenbare verdien av å kartlegge bruken av ordet kommer til uttrykk i funnene under, og i de påfølgende deler av oppgaven.



Hos BNI kan vi i grafen på påfølgende side se at søkeordet «Rohingya» omtales 47 ganger i 2015, før det stiger til 61 ganger i 2016. Videre stiger bruken av ordet i 2017 til 66 ganger. En sannsynlig forklaring på denne økende bruken av ordet i nyhetsartikler vil være forfølgelsen av Rohingya. Som tidligere beskrevet begynte den storstilte forfølgelsen av folkegruppen i 2015 og ble forverret i årene som fulgte. I 2018 derimot, ser vi en drastisk reduksjon i antall ganger ordet har blitt brukt, med kun 14 treff dette året. Dette året står tydelig frem som et bunnpunkt i antall ganger BNI publiserte nyhetsartikler der Rohingya blir nevnt. Dette funnet er overraskende, da det ville vært naturlig at viktige hendelser innad i Myanmar, som en må kunne hevde at etnisk forfølgelse av en minoritet kvalifiserer til, ville fått stor oppmerksomhet i media. Dette er imidlertid ikke tilfellet, og reiser spørsmål rundt pressens uavhengighet og journalistiske frihet. Til sammenligning er 2019, året etter, denne grafens toppunkt, med hele 93 treff. Det er rimelig å anta at også disse treffene er påvirket av Gambias sak mot Myanmar i ICJ, og at det derfor har vært en økning dette året. Det er dermed ikke sannsynlig at økningen i omtale dette året omhandler forfølgelsen i seg selv, men heller den internasjonale responsen på

nevnte forfølgelse. I 2020 og 2021 ser vi igjen en nedgang. Til sammen kan vi se at BNI har omtalt «rohingya» i totalt 353 nyhetsartikler i årene 2015 til 2021. Dette antallet er ikke et lavt antall nyhetsartikler, men gitt temaets omfang og viktighet i regionen kan det hevdes at antallet publiserte nyhetsartikler har blitt påvirket av regjeringens sannsynlige ønske om å nedtone situasjonens omfang og grad av alvorlighet.

Vi kan se at Irrawaddy omtalte «Rohingya» i 50 nyhetsartikler i 2015. Dette tallet er mer enn halvert året etter, med kun 21 treff. Grunnen til den reduserte bruken av ordet i 2016 er ikke mulig å enkelt forklare, da det ville være naturlig å forvente en mer omfattende mediedekning dette året, grunnet den fortsettende etniske volden som ble utøvd mot rohingyabefolkningen. Da forfølgelsen eskalerte i 2017 ser vi en økning til 69 treff, før toppunktet blir nådd i 2018 med 164 unike treff. Dette viser at avisen forholder seg til de faktiske hendelsene på bakken, og trapper opp sin dekning rundt forfølgelsen av gruppen i takt med at militærets forfølgelse også opptrappes. Deretter ser vi en jevn nedgang i årene 2019, 2020 og 2021, med henholdsvis 76, 33 og 11 treff. At det er en nedgang i 2019 er noe overraskende, tatt i betraktning ICJs sak mot Myanmar, som det er naturlig å dekke i grundig i et myanmarsk medium. Gitt avisens status som uavhengig og drevet av eksiljournalister, anses det som lite sannsynlig at den dalende dekningen skyldes press fra myanmarske myndigheter om å ikke omtale saken, men heller at andre faktorer spiller inn.

Når vi ser på grafen over, som illustrerer omfanget av bruken av søkeordet «Rohingya» i begge de myanmarske avisene, ser vi at de er svært ulike hverandre. Fra 2015 til 2017 ser vi en svak vekst i bruken av ordet hos BNI, mens det hos Irrawaddy er en nedgang fra 2015 til 2016, før det stiger brått i 2017. Det året hadde de to avisene tilnærmet like mange saker som nevnte «rohingya», med henholdsvis 69 nyhetsartikler hos Irrawaddy og 66 hos BNI. Året etter, i 2018, ser vi BNI's bunnpunkt i omtale med 14 treff, samtidig som vi ser Irrawaddys toppunkt med 164 treff. Videre ser vi at Irrawaddys omtale synker med over 50% til 2019, med 76 treff. Samtidig stiger BNI's omtale til 93 treff i det samme året. I årene 2019, 2020 og 2021 har begge avisene til felles at de publiserer mindre nyhetsartikler som inneholder søkeordet «rohingya», og i 2021 ser vi kun 11 treff hos Irrawaddy og 22 hos BNI. Året som skiller seg mest markant fra hverandre er 2018. Året før hadde avisene relativt lik omtale av ordet, men når volden og forfølgelsen fortsetter inn i 2018 ser vi at mens Irrawaddy drastisk øker sin dekning av tematikken, avtar BNI sin. Her er det grunnlag for å hevde at den manglende dekningen i BNI

kan bunne ut i press fra myanmarske myndigheter, og at dette presset har ført til resultater i omtalen av Rohingya hos BNI.

### 3. 4 Bhasan Char

I likhet med søkeordet «Rohingya», er også søkeordet «Bhasan Char» viktig å kartlegge på en god måte. Bhasan Char og diskursen rundt om plasseringen av flyktninger dit er selve essensen i denne oppgaven, og slik er søkeordet et av de viktigste som blir undersøkt her. Enhver nyhetsartikkel hos de aktuelle avisene som nevner Bhasan Char i det relevante tidsrommet har blitt kartlagt, og omfanget av bruken av ordet gjøres rede for i dette delkapittelet.

I undersøkelsen av BNI har det ikke lyktes å finne en eneste omtale av Bhasan Char i avisens arkiver i det aktuelle tidsrommet. I avisens arkiv finnes kun to nyhetsartikler som omtaler øya, begge fra 2022. De er derfor ikke inkludert i noen figur eller graf, og er slik sett lett å se bort ifra. Det er imidlertid viktig å nettopp ikke se bort ifra mangel på slike finn. Mangelen på treff om Bhasan Char i BNI's arkiv er ikke uten betydning, da det viser at denne siden av Rohingya-krisen ikke har vært gjenstand for mediedekning fra en stor regional medieaktør. At BNI ikke har nevnt Bhasan Char i en eneste artikkel, reiser flere spørsmål. For det første, om det er lagt føringer fra myanmarske myndigheter om hva som skal omtales og ikke, og i så fall i hvilken grad. Dette synes å ikke ha blitt sannsynliggjort i stor nok grad til å hevde at det stemmer, all den tid BNI har hatt mediedekning om rohingyaforfølgelse innen Myanmars grenser. Det kan derimot være rimelig å hevde at den manglende mediedekningen av Bhasan Char hos BNI kan bunne ut i et ønske fra BNI om å prioritere mediedekning av innenriksnyheter i Myanmar, og at forflytningen av flyktninger til Bhasan Char dermed kan drukne i den store flyten av utenriksnyheter som potensielt kan dekkes. Det er likevel grunn til å sette spørsmålstegn ved en slik forklaring, da Bhasan Char og rohingya-flyktninger i Bangladesh har en sterk tilknytning til hva som foregår innad i Bangladesh.

Irrawaddys omtale av Bhasan Char begynner i 2018. I de tidligere årene 2015, 2016 og 2017 har heller ikke denne avisen omtalt den nyetablerte flyktningeleiren på øya. Toppunktet på grafen i 2018 viser at avisen på det meste omtalte øya med 8 nyhetsartikler på et år, før omfanget går ned i 2019. Dette året ser vi at øya ble omtalt to ganger, før antallet igjen går ned i 2020. Dette året ble Bhasan Char kun nevnt i en artikkel, før det i 2021 er tilbake på null treff i arkivet. Ut ifra disse tallene kan vi se at også i Irrawaddy er omtalen av Bhasan Char på et tilnærmet

minimumsnivå. Det er flere mulige årsaker til dette, men det er her lite trolig at de myanmarske myndighetene har direkte innflytelse over redaksjonen. Det er mer sannsynlig at den lave omtalen av øya skyldes, i det minste for de første årene som er undersøkt, et lavt fokus på tematikken om plasseringen av flyktninger innad i Bangladesh, til fordel for andre diskusjoner innad i Myanmar. Likevel er det viktig å påpeke at det har vært en reell omtale av øya og flyktningeleirene der, og det er dermed et viktig bidrag til den myanmarske diskursen om den.

Det er hensiktsmessig å drøfte funnene relatert til Bhasan Char gjort i arkivene til disse to avisene, selv om omtalen har vært svært begrenset. BNIs dekning er ikke-eksisterende og dermed er sammenligningsgrunnlaget preget av det. Dette anses som et funn i seg selv, og det kan brukes til å konkludere med at Bhasan Char ikke har vært en del av det generelle nyhetsbildet som har blitt publisert fra BNI i årene fra 2015 til 2021, og at diskursen om rohingya-flyktninger i Bangladesh og deres omplassering til Bhasan Char slik sett ikke er tilført annet enn fravær av omtale fra BNIs side. Irrawaddy har som nevnt omtalt øya i noen nyhetsartikler, og er dermed en aktiv bidragsyter til diskursen. Senere i oppgaven vil noen konkrete bidrag til diskursen drøftes og diskuteres, men foreløpig er det viktig å etablere at avisen har bidratt til en diskurs rundt tematikken.

### 3. 5. Crimes Against Humanity

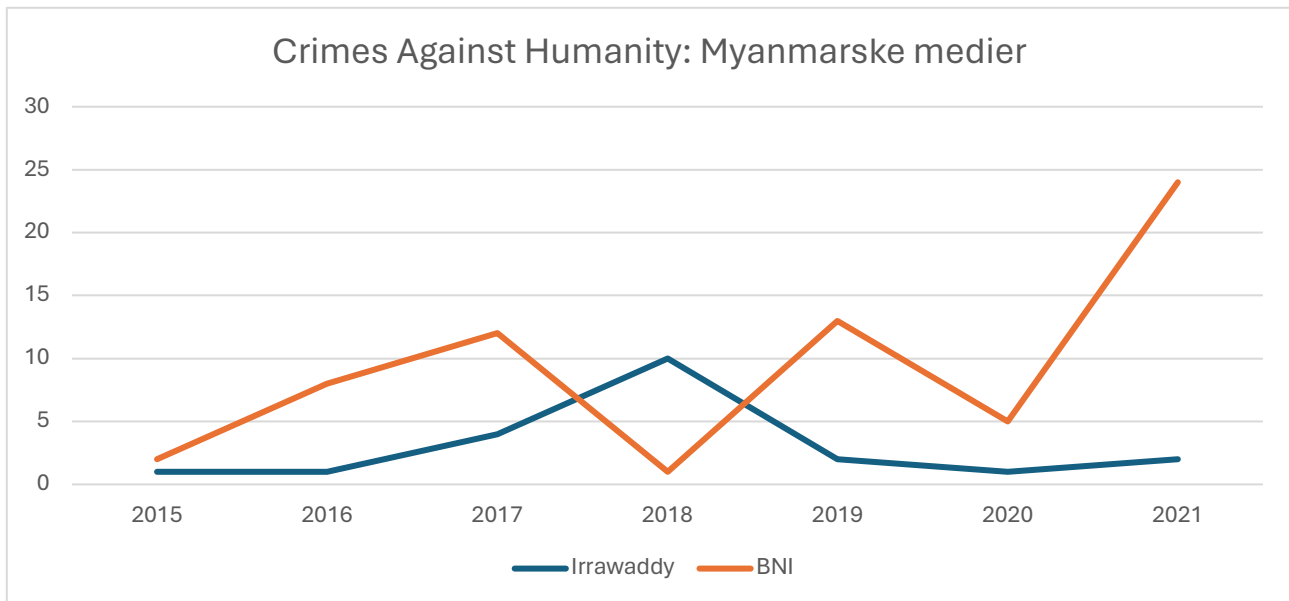
I likhet med «Genocide» er også bruken av begrepet «Crimes against humanity» nyttig å kartlegge i denne sammenhengen. Den norske ordlyden av begrepet er «forbrytelser mot menneskeheten» og begrepet har to kriterier som må oppfylles for at det kan anvendes korrekt: handlingene som blir utført må være utbredte og systematiske, og de må bli begått i sammenheng med et angrep.<sup>74</sup> Eksempler på utbredte handlinger kan være handlinger som dekker store geografiske områder eller som finner sted over lengre tid, mens at de blir begått i sammenheng med et angrep kan for eksempel bety at handlingene finner sted under en militær offensiv eller kampanje. I denne sammenhengen er dette et godt begrep å kartlegge, ikke bare

---

<sup>74</sup> Jones 2006: 710



for å finne ut av hvor ofte det brukes, men også for å se om det aktivt blir brukt i diskursen om Rohingya og Bhasan Char.



Det siste søkeordet som har blitt undersøkt i dette kapittelet er «Crimes against humanity». I avisen BNI har det blitt funnet to nyhetsartikler i 2015 som inneholder dette søkeordet. Antallet steg i 2016 til 8 og videre til 12 i 2017. Etter dette kan vi se en nedgang i 2018, da kun én nyhetsartikkel med dette søkeordet var publisert. I 2019 ser vi en stigning igjen, da antallet artikler var 13. Antallet synker i 2020 til 5 nyhetsartikler, før grafens toppunkt nås i 2021 med 24 artikler. En mulig måte å forklare den store økningen i publiserte nyhetsartikler fra 2020 til 2021, kan være ved å trekke inn statskuppet i Myanmar. Det begynte i februar 2021, og urolighetene omkring kuppet har fortsatt ikke stilnet i 2024.<sup>75</sup> Det er altså ikke nødvendigvis slik at alle nyhetsartiklene som omhandler «crimes against humanity» også omhandler Rohingyakrisen. Dette aspektet er viktig å forholde seg til når en analyserer diskurser, og særlig i sammenheng med datainnsamling og analysering som foretas her.

«Crimes against humanity» er et søkeord som det ikke er skrevet omfattende om fra Irrawaddy. Avisen har i 2015 og 2016 omtalt begrepet i kun én artikkel hvert år. I 2017 ble det omtalt i totalt fire artikler, før det i 2018 blir omtalt i 10. Dette er året med mest omtale i denne avisen. I 2019 er begrepet kun omtalt i to artikler, mens antallet artikler i 2020 er nede i kun én artikkel. I 2021 ser vi at det er to nyhetsartikler som der begrepet er benyttet. Om vi ser på tallene

<sup>75</sup> Myat, David & Holliday 2023: 283-284

sammenlagt, ser vi at grafene ser svært ulike ut. Det er derfor vanskelig å hevde at det er enkelte hendelser som har preget det generelle nyhetsbildet og bruken av ordet i stor grad. Det er godt sannsynlig at statskuppet i 2021 har preget bruken av søkeordet, men i så fall er det interessant at ordet ikke brukes i større grad hos Irrawaddy.

Vi kan se av grafen over at samlet sett er bruken av begrepet «crimes against humanity» sprikende mellom de to avisene. Både BNI og Irrawaddy benytter seg av begrepet i stigende grad frem til henholdsvis 2017 og 2018. Dette kan tyde på at begge avisene omtaler forfølgelsen av rohingyabefolkningen med dette ordet. Likevel er det betenkelig at bruken av ordet er fluktuerende. Samtidig som at bruken av begrepet går ned hos BNI, fortsetter den å stige hos Irrawaddy. I 2019 er det motsatt, da vi ser en økning i bruken av begrepet hos BNI, og en nedadgående trend i 2019 og 2020 hos Irrawaddy. BNI har også en nedadgående kurve som fortsetter etter 2019, før antallet artikler stiger noe i 2021. Hos BNI ser vi en sterk økning i 2021.

### 3.6. Kapittelkonklusjon

Dette kapittelet har vist at mediedekningen av rohingyakrisen har vært omfattende i to av Myanmar's engelskspråklige aviser. Ved hjelp av en kartlegging av ord- og begrepsbruk har det blitt gjort tydelig at saken omtales, men ulike ord og begreper omtales – naturlig nok – i forskjellig grad. Generelle begreper som «Rohingya» er bedre representert i tallene enn begreper som kan brukes i en politisk forstand. Begreper som «genocide» og «crimes against humanity» er brukt i mindre grad. Særlig «genocide» ser vi er et ord som brukes i stor grad i en tid som sammenfaller med etterforskningen og saken i ICJ. Det er vanskelig å konkludere med sikkerhet om hva som er årsaken til dette, men det er nærliggende å anta at det bunner ut i et ønske om å begrense bruken av ordet i nyhetsartikler og ikke benytte begreper det ikke er juridisk belegg for å benytte. Et annet aspekt ved tallene som er påfallende er den fullstendige mangelen på nyhetsdekning fra BNI om flyktingeleiren Bhasan Char og omplasseringen av Rohingyaflyktinger dit. Det er også her vanskelig å tolke årsaken til den mangelfulle mediedekningen, men dette er et aspekt av diskursen som er nyttig å ta med seg inn i diskursanalysen som følger. Likevel kan vi gjøre noen antagelser, som er sannsynliggjort i lys av funnene. Det er sannsynlig at den mangelfulle bruken av særlig «genocide» og «Bhasan Char» har rot i myanmarske myndigheters ønske og behov for å begrense den offentlige diskusjonen rundt disse temaene. Ved å bruke makt til å sensurere særlig BNI, tar de en aktiv

del av formingen av den offentlige diskursen, ved å ikke la tematikken bli omtalt. Dette er en effektiv metode for å konstruere et offentlig bilde av hvordan situasjonen kan anses, både i et historisk perspektiv og i et politisk perspektiv.

## Kapittel 4: Presentasjon av funn fra bengalske medier

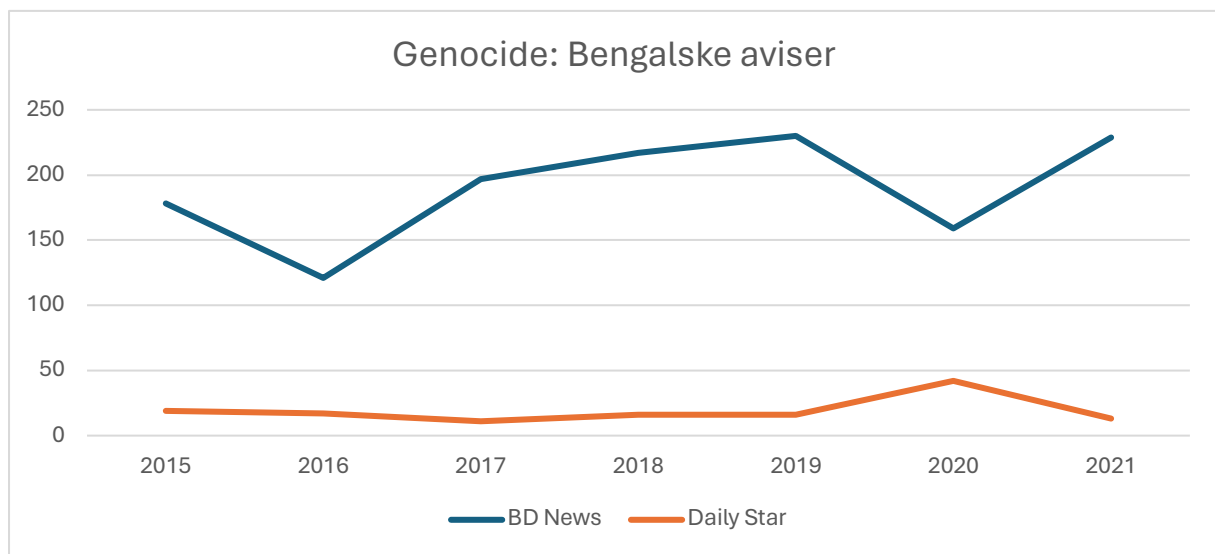
Dette kapittelet har som formål å gjøre rede for hvordan to ulike bengalske medier har presentert rohingyakrisen i Myanmar og forflyttelsen av rohingyaflyktninger til Bhasan Char. Kapittelet vil belyse hvordan diskursen i de to avisene har sett ut og beskrive de ulike dataene som er hentet fra de avisenes arkiver. Også dette kapittelet er inndelt i ulike delkapitler, der hvert delkapittel vil ta for seg hvert sitt designerte søkeord. Etter at de første delkapitlene har gjort rede for hvor ofte de ulike søkeordene er funnet i nyhetsartikler i tidsperioden mellom 2015 og 2021, vil en helhetlig drøfting om avisenes diskusjon følge. Slik er målet å kunne danne et helhetlig bilde av de bengalske medienes beskrivelse og presentasjon av situasjonen. De to avisene som blir undersøkt i kapittelet er BDNews24 og The Daily Star. Førstnevnte er en bengalsk avis som utelukkende publiserer på nett, og som lager nyhetsartikler på både engelsk og bengali.<sup>76</sup> The Daily Star er en bengalsk avis som publiserer både på nett og i fysisk format, og som drives fra Dhaka. Dette kapittelet skal ta for seg i hvor mange artikler disse to avisene har omtalt ordene «Genocide», «Relocation», «Rohingya», «Bhasan Char» og «Crimes Against Humanity».

### 4.1 Genocide

Som beskrevet i kapittel 3, er «genocide» et ord som er svært viktig å kartlegge bruken av for å kunne si noe om hvordan mediedekningen av rohingyakrisen danner grunnlaget for en diskurs. Hvordan ulike hendelser og situasjoner beskrives, og hvilke ord som brukes av de som beskriver dem, er av stor betydning for hvordan opinionen tolker og oppfatter de situasjoner som utspiller seg rundt dem. Dette er også tilfellet i denne sammenhengen. Hvordan bengalske medier omtaler forfølgelsen av rohingyaer i Myanmar og behandlingen av dem i Bangladesh er av stor viktighet når det kommer til å forme den bengalske opinionen og oppfatningen av rohingyaene. Grafen under er laget på grunnlag av datainnsamling fra arkivene til de bengalske avisene BDNews24 og The Daily Star, og viser en oversikt over hvor i hvor mange nyhetsartikler ordet «genocide» blir nevnt hvert år i tidsrommet fra 2015 til 2021.

---

<sup>76</sup> BDNews24: Hentet fra <https://bdnews24.com/about-us> den 13. mai 20214



I beskrivelsen av grafen over skal The Daily Star kommenteres først. Vi kan se at ordet «genocide» er brukt i 19 nyhetsartikler i 2015. I det påfølgende året er ordet brukt i 17 ganger. Året 2017 markerer grafens bunnpunkt, med totalt 11 nyhetsartikler som benytter seg av ordet. Vi ser en liten oppgang i bruken av ordet i årene 2018 og 2019, der totalt 16 nyhetsartikler brukte ordet hvert år. I 2020 ser vi en stor økning i bruken av ordet. I totalt 42 nyhetsartikler var ordet brukt en eller flere ganger. Dette markerer også toppunktet for The Daily Star i denne sammenheng.

Året etter ser vi en stor nedgang, der den totale bruken av ordet begrenser seg til kun 13 nyhetsartikler. Gjennom grafen ser vi en stort sett jevn bruk av ordet, uten store svingninger. Et unntak vil være 2020. Den relativt konstante bruken av ordet vil indikere at dekningsen av situasjonen i Myanmar ikke ble trappet opp da forholdene forverret seg i 2017. I stedet ser vi en nedgang i bruken av ordet det året. Heller ikke i 2019 ser vi en stor økning i bruken av ordet, som vi så i de myanmarske avisene. Det hadde ikke vært urimelig å anta at vi kunne ha sett et større fokus på å dekke ICJs sak mot Myanmar, men den åpenbare mediedekningen av dette uteblir fra The Daily Star.

Når det kommer til BDNNews24s bruk av ordet «genocide», ser vi at bruken generelt er mye høyere enn den vi kan se hos The Daily Star. I 2015 omtalte avisen ordet i totalt 178 nyhetsartikler. Året etter, i 2016, ser vi en nedgang til 121 artikler, før antallet går opp igjen i 2017. Da ser vi totalt 197 nyhetsartikler som benytter seg av «genocide» en eller flere ganger. Den stigende trenden fortsetter i 2018 og 2019, med henholdsvis 217 og 230 artikler som

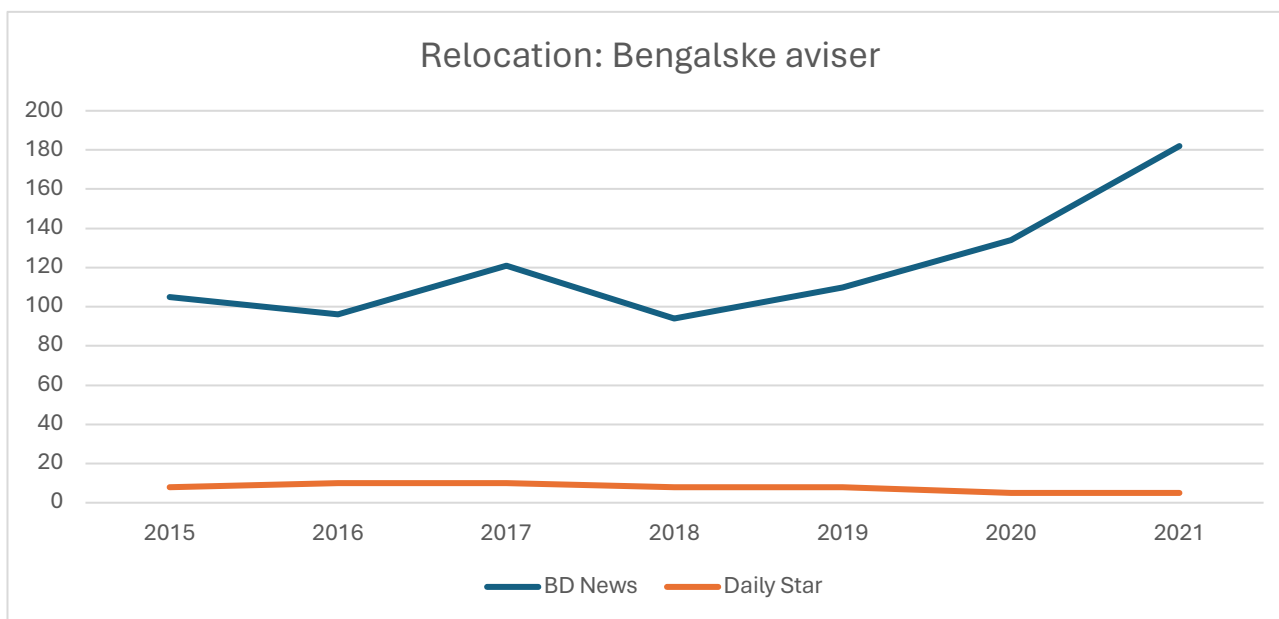
omtaler ordet. 2019 er for øvrig også det året innenfor den aktuelle tidsperioden der folkemord omtales i flest nyhetsartikler fra BDNews24. I 2020 går antallet nyhetsartikler som omtaler ordet ned til 159, før antallet igjen stiger i 2021, til 229 totale nyhetsartikler. Det er påfallende å se at bruken av «genocide» øker fra 2016 og frem til 2019. Dette er interessant fordi at det var, som tidligere nevnt, i 2017 at de militære offensivene fra statlig hold i Myanmar ble trappet opp og situasjonen ytterligere forverret for landets rohingyabefolkning. Toppunktet i 2019 kan naturligvis også i denne mediedekningen ses i sammenheng med ICJs pågående sak mot Myanmar som ble fremmet i 2019, men økningen i omtale er såpass liten sammenlignet med dekningen i myanmarsk media at det fremstår som lite sannsynlig.

Når en studerer grafene over, er det ingen umiddelbare likheter mellom de to. Vi kan tydelig se at BDNews24 på et generelt grunnlag har publisert flere nyhetsartikler som omhandler tematikken enn The Daily Star har gjort. Denne forskjellen trenger imidlertid ikke nødvendigvis å bety at forskjellen i mediedekningen mellom de to avisene demonstrerer en forskjell på hvordan avisene dekker situasjonen. Rent intuitivt kan en anta at det store antallet nyhetsartikler som har blitt publisert av BDNews24 representerer en intensjon om å tydelig beskrive behandlingen som Rohingya-befolkningen har vært utsatt for i Myanmar. Denne oppfatningen kan forsterkes ved å huske på den svært politiske funksjonen som ordet «genocide» har, og hvor stor betydning bruken av ordet kan ha. Det faktum at The Daily Star har færre artikler i det aktuelle tidsrommet som omtaler folkemord, trenger ikke nødvendigvis å bety at situasjonen ikke dekkes. Andre muligheter kan være at andre ord enn «genocide» benyttes for å beskrive situasjonen eller at avisen publiserer jevnt over færre nyhetsartikler, og dermed ikke kan ha et arkiv av samme omfang som BDNews24. Samlet sett vil det være rimelig å hevde at både The Daily Star og BDNews24 omtaler rohingyaenes situasjon i sin nyhetsdekning. Begge avisene benytter seg av begrepet «genocide» om enn i noe ulik og tidvis varierende grad. Bruken av ordet fremstår som intensjonell, og spesielt tydelig ser vi dette hos BDNews24.

## 4.2 Relocation

«Relocation» er et begrep som også er naturlig å se på når det gjelder dekning i bengalske medier. Som beskrevet i kapittel 3 kan ordet oversettes til flytting eller omplassering, og refererer her til rohingyaflyktninger som blir omplassert til Bhasan Char. Også her er det viktig å være oppmerksom på at en nyhetsartikkel som omtaler «relocation» ikke nødvendigvis omtaler omplassering av rohingyaflyktninger fra fastlands-Bangladesh til Bhasan Char, men at

de også kan omtale saker som ikke er relaterte. Likevel er det viktig å kartlegge bruken av ordet, og å undersøke om omfanget av bruken er proporsjonal og i samsvar med situasjonens utvikling og omfang. Figuren under viser i hvor mange nyhetsartikler The Daily Star og BDNews24 benytter seg av ordet «relocation». The Daily Star skal beskrives og kommenteres først, før BDNews24 følger.



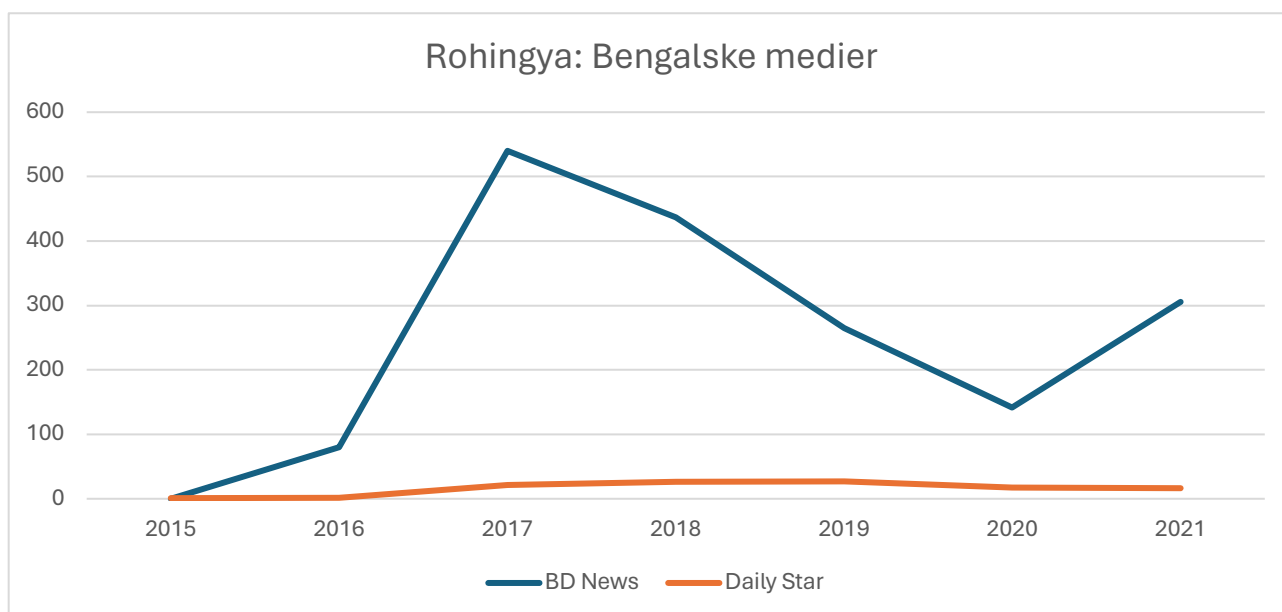
Vi kan se at The Daily Star har en relativt lav forekomst av «relocation» i sine nyhetsartikler. I 2015 hadde avisen totalt 8 tilfeller der en sak ble publisert som inneholdt ordet. Bruken av ordet steg noe til 2016, da antallet lå på 10 nyhetsartikler. I 2017 er antallet saker identisk med året før, med 10 publiserte nyhetsartikler som inneholder ordet. 2018 markerer en nedgang i bruken, da kun 8 saker ble publisert. Også i 2019 er antallet saker der «relocation» er nevnt totalt 8. Årene 2020 og 2021 markerer både slutten på det aktuelle tidsrommet og de årene med færrest publiserte nyhetsartikler fra The Daily Star, med kun 5 saker for hvert av årene.

Om vi ser på grafen som viser BDNews24 sin bruk av ordet «relocation», ser vi at den er svært ulik den vi ser hos Daily Star. For det første ser vi en forekomst av artikler som er langt høyere enn hos Daily Star. For det andre ser vi også at antallet artikler korrelerer i noen grad med hvilke utviklinger som skjer underveis. I 2015 publiserte BDNews24 105 artikler som benyttet seg av «relocation». I 2016 synker antallet noe, med totalt 96 artikler. Imidlertid ser vi at bruken av ordet øker relativt mye i 2017, der totalt 121 nyhetsartikler inneholder ordet. Det er svært sannsynlig at denne økningen kan settes i sammenheng med den økende og utstrakte

forfølgelsen av rohingyafolket som eskalerte dette året. Videre ser vi at det i 2018 er totalt 94 nyhetsartikler som omtaler «relocation». Etter dette ser vi en stabil økning i omtale av ordet. I 2019 er det registrert 110 nyhetsartikler som nevner ordet, og i 2020 kan vi finne 134 nyhetsartikler. Toppunktet for grafen er i 2021, da vi kan se at totalt 182 nyhetssaker er skrevet som inneholder «relocation». Det er mulig å knytte den økende bruken av ordet de siste årene sammen med forflytningen av Rohingyaer fra fastlands-Bangladesh, og med planene om å utvide denne forflytningen. En slik kobling vil ikke bare være mulig, men også hensiktsmessig og edruelig.

### 4.3 Rohingya

Søkeordet «Rohingya» er av åpenbare årsaker svært viktig å kartlegge i denne undersøkelsen. Som beskrevet i kapittel 3 knytter ordet seg tett opp mot rohingyakrisen, og er derfor viktig for å kunne analysere diskursen om dem. Bruken av ordet vil antakeligvis begrense seg til den aktuelle diskursen og står dermed i en særstilling i denne oppgaven, da det trolig er det eneste ordet som ikke i stor grad kan benyttes i andre sammenhenger. Grafen under viser forekomsten av søkeordet «Rohingya» i de to bengalske mediene BDNews24 og The Daily Star i tidsperioden fra 2015 til 2021. Begge grafene skal bli beskrevet og diskutert, der The Daily Star skal kommenteres først, etterfulgt av BDNews24.





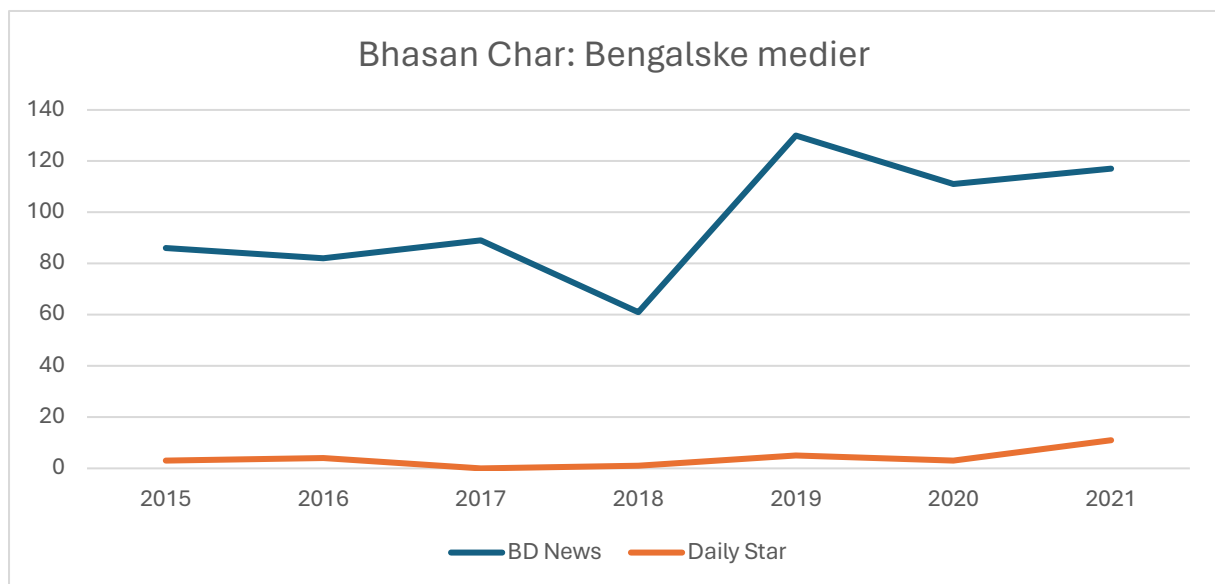
Hos The Daily Star ser vi at omtalen av «rohingya» er relativt lav i hele tidsrommet som dekkes av undersøkelsen. I 2015 omtales ordet kun i én nyhetsartikkel, og i 2016 blir ordet omtalt i to nyhetsartikler. Omtalen stiger forholdsmessig kraftig i 2017, der totalt 21 nyhetsartikler som inneholder ordet blir publisert. Her er det naturlig å sette økningen i omtale i sammenheng med opptrappingen i forfølgelsen av gruppen. Omtalen stiger videre noe inn i 2018, da 26 nyhetsartikler ble publisert. Året etter holder grafen seg relativt stabil, med 27 publiserte saker om «rohingya» i 2019. Deretter ser vi en nedgang i årene 2020 og 2021, med henholdsvis 17 og 16 nyhetsartikler som nevner søkeordet.

Hos BDNews24 ser vi en generelt høy omtale av søkeordet «rohingya». I 2015 var imidlertid omtalen fullstendig fraværende, da det ikke ble publisert en eneste artikkel som omtalte ordet. I 2016 ser vi derimot at antallet publiserte nyhetssaker som omtalte ordet var 80. Fra 2016 til 2017 ser vi en voldsom økning i antallet saker som blir publisert. Dette året ble det publisert hele 540 saker som omtale rohingyaene. Denne økningen er mye større en den vi ser hos The Daily Mail, men det er rimelig å hevde at årsaken er den samme. Vi ser at når forfølgelsen av rohingyaer trappes opp, skrives og publiseres det flere saker om dem. Omtalen av søkeordet går noe ned til 2018, da antallet nyhetsartikler var på 437. Dette er fortsatt en svært bred omtale av folkegruppen. I 2019 var antallet publiserte nyhetsartikler gått ned til 265. Det er påfallende at antallet artikler synker i så stor grad fra 2018 til 2019, da det, som tidligere nevnt, var i 2019 at ICJ åpnet sak mot Myanmar på oppfordring fra Gambia, og at dette var året der det tidligere beskrevne søkeordet «genocide» ble brukt mest. Videre ser vi at antallet artikler sank ytterligere i 2020, til 142 nyhetsartikler, før antallet igjen steg til 306 nyhetsartikler i 2021.

Det er interessant å se hvor ulik omtale de to avisene har når det kommer til Rohingyaene. The Daily Star hadde fra 2015 til 2021 totalt 110 artikler der «rohingya» ble nevnt, mens i samme tidsintervall hadde BDNews24 publisert hele 1770 nyhetsartikler med det samme søkeordet inkludert. Nøyaktig hvorfor det er slik er ikke lett å gi et konkret svar på, og det er heller ikke veldig relevant for oppgaven å søke et svar på det. Det viktige i denne sammenhengen er å dokumentere de funnene som er blitt gjort, og å analysere dem. Den svært varierende mediedekningen innad i Bangladesh vil bli gjenstand for diskusjon i diskursanalysen som følger senere i oppgaven.

## 4.4 Bhasan Char

Søkeordet «Bhasan Char» er et ord som i likhet med «rohingya» er særegent for situasjonen vi ser utspille seg i Bangladesh og Myanmar. Det er svært lite sannsynlig å finne dette ordet i nyhetsartikler som ikke omhandler det aktuelle temaet for denne undersøkelsen, og det er slik et særegent ord i den forstand. I tillegg til å ha fordelen med å være et unikt ord når det kommer til hvilke diskurser det kan benyttes i, er det også av stor viktighet for oppgaven i seg selv, da oppgaven i stor grad vil fokusere på øya og de flyktningene som blir plassert der. Under følger en oversikt over hvor ofte «Bhasan Char» har blitt nevnt i nyhetsartikler fra The Daily Star og BDNews24.



Vi ser at også når det gjelder Bhasan Char, har de to bengalske avisene en ulik grad av mediedekning. I 2015 ble øya omtalt i The Daily Star i kun tre nyhetsartikler, og i 2016 ble den omtalt i tre nyhetsartikler. I 2017 omtales ikke øya i en eneste artikkel. Året etter ble øya omtalt i én artikkel. I 2019 kan vi se en liten økning, da fem nyhetsartikler der øya blir nevnt blir publisert. Videre blir øya kun omtalt i tre nyhetsartikler i 2020, før den omtales i helle 11 nyhetsartikler i 2021. Denne mediedekningen er svært lav, spesielt om man sammenligner med hvor mange artikler BDNews24 publiserte i samme tidsrom.

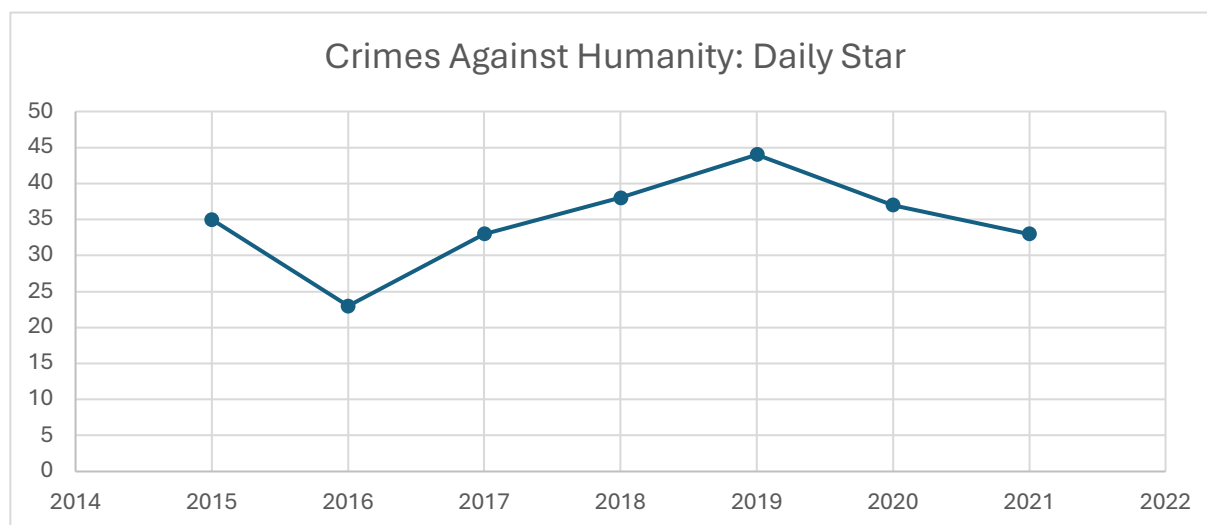
Grafen til BDNews24 ser nemlig ganske annerledes ut. Allerede i 2015 omtales øya i stor grad, med 86 nyhetsartikler som nevner den ved navn. I 2016 er omtalen omtrent lik, med 82 artikler som nevner øya en eller flere ganger. Det samme er tilfellet året etter, da Bhasan Char nevnes

89 ganger. Deretter ser vi en nedgang i 2018, da øya omtales i 61 artikler. Selv om dette betraktes som en nedgang i mediedekningen, er det fortsatt viktig å presisere at omtales fortsatt er av en betydelig grad. I 2019 ser vi en stor økning i omfanget av mediedekning fra BDNews24 som omtaler øya, da Bhasan Char nevnes i hele 130 nyhetsartikler. Videre ser vi en liten nedgang i mediedekningen, da det i 2020 ble publisert 111 nyhetsartikler om Bhasan Char, før det i 2021 gikk noe opp igjen med 117 nyhetsartikler. Det er muligens ikke helt presist å omtale forskjellene i antall artikler fra BDNews24 om Bhasan Char som oppgang eller nedgang i mediedekningen. Mediedekningen fra avisen fremstår som gjennomført og grundig, dersom man ser på hvor mange artikler de har publisert om flyktningeleiren til sammen. Gjennom perioden 2015 til 2021 publiserte BDNews24 til sammen 676 nyhetsartikler om øya. Til sammenligning publiserte The Daily Star i det samme tidsrommet 27 artikler.

## 4.5 Crimes against humanity

Det siste søkeordet som skal gjennomgås i dette kapittelet er «Crimes against humanity». Dette begrepet er sentralt å kartlegge fordi det er et begrep som kan benyttes til å beskrive deler av det som rohingyafolket har blitt utsatt for i Myanmar, og fordi at det i likhet med «genocide» er et begrep som ofte kan være politisk ladet. Målet med å kartlegge bruken av ordet i bengalsk media er å finne ut om det brukes i den aktuelle diskursen, og om det brukes om tvangsflyttingen av flyktninger til Bhasan Char. Under følger en oversikt som viser i hvor mange artikler The Daily Star omtalte «crimes against humanity» i tidsrommet fra 2015 til 2021. I utgangspunktet var hensikten at også funnene fra BDNews24 skulle inngå i oversikten under, men i gjennomgangen av arkivene deres ble det tydelig at det ikke lot seg gjøre.

Grunnen til det var at det var publisert for mange artikler som nevnte søkeordet, og at det ikke ville være hensiktsmessig å inkludere det i statistikken, da det ville bli oppfattet som støy i datasettet. BDNews24 har i sitt arkiv et titalls tusen nyhetsartikler som inneholder søkeordet i den aktuelle tidsperioden, og ut ifra det kan man hevde to ting: 1) at mediedekningen av rohingyafolkets situasjon og forfølgelse har blitt grundig dekket og 2) at avisen har benyttet seg av ordet som en del av flere andre diskurser. Arbeidet med å sortere og telle nyhetsartiklene ville blitt for tidkrevende, og heller ikke nødvendig i denne sammenheng.



Ut ifra denne grafen kan vi se at begrepet «crimes against humanity» brukes hyppigere enn andre søkeord som er undersøkt i denne oppgaven. Sammenlignet med søkeordet «genocide» som The Daily Star publiserte i alt 134 nyhetsartikler om i tidsrommet 2015 til 2021, har avisen i samme tidsperiode publisert 243 nyhetsartikler om «crimes against humanity». Vi ser at avisen i 2015 publiserte 35 nyhetsartikler som inneholdt søkeordet. I 2016 gikk antallet ned til 23, mens det året etter gikk, i 2017, gikk opp til 33. Dette kan tyde på at noe forfølgelsen av Rohingya i Myanmar har fått noe mediedekning, da 2017, som tidligere nevnt, var året da en opptrapping av volden mot rohingyafolket ble trappet opp. Videre kan vi se en jevn økning i årene 2018 og 2019, med henholdsvis 38 og 44 publiserte nyhetsartikler. Også her kan vi se en potensiell sammenheng mellom antall saker publisert og ICJs beslutning om å opprette sak mot Myanmar. I 2020 ser vi at 37 saker ble publisert, før vi til slutt ender i 2021 med 33 publiserte saker.

#### 4. 6. Kapittelkonklusjon

Vi har i dette kapittelet sett hvordan mediedekningen av ulike aspekter av rohingyakrisen varierer relativt mye ut ifra hvilken avis som publiserer nyhetsartikler og hvilket søkeord som blir undersøkt. Det har blitt gjort tydelig i hvilken grad de ulike søkeordene blir omtalt, og vi har sett på hvordan omtalen av de ulike ordene korrelerer med hendelser som er viktig for situasjonens utvikling. For eksempel har vi sett en generell økning i omtale av rohingyarelaterte nyhetsspørsmål i årene 2017 og 2019, henholdsvis de årene der forfølgelsen av folkegruppen

ble trappet opp og ICJ opprettet sak mot Myanmar. At vi kan se så ulik mengde nyhetsartikler mellom The Daily Star og BDNews24 er et spennende funn, og kommer til å bli et element av diskusjonen i neste kapittel.

## Kapittel 5: Analyse

Dette kapittelet har til hensikt å analysere diskursen rundt forfølgelsen av Rohingyafolket i Myanmar og omplasseringen av flyktninger fra fastlands-Bangladesh til øya Bhasan Char i Bengalbukta. Kapittelet er delt inn i tre underkapitler, som tar for seg og analyserer diskursen i henholdsvis Myanmar og Bangladesh, før siste delkapittel vil tjene som en felles analyse. Kapittelet vil ta i bruk det datagrunnlaget som er lagt og redegjort for i tidligere kapitler. I tillegg vil konkrete eksempler fra alle fire aviser bli benyttet for å demonstrere og illustrere hvordan diskursen ser ut. Disse eksemplene er hentet fra arkivene til hver avis, og er tilfeldig utvalgte artikler som korresponderer med et eller flere av søkeordene som tidligere har blitt brukt i undersøkelsen. Utvalget av disse artiklene er gjennomført ved å opprette en liste med de aktuelle nyhetsartiklene som korresponderer både med søkeord og tidsperiode, for så å velge ut de som skal analyseres i dette kapittelet. Dette er hensiktsmessig av to grunner: for det første er det viktig å finne artikler som omhandler den faktiske diskursen som skal analyseres. Det er mulig å finne eksempler på at søkeordene blir brukt innen diskurser som ikke er relevante for oppgaven, og disse må dermed lukes ut. For det andre er det hensiktsmessig å ha et mer eller mindre tilfeldig utvalg fordi det tilfører en form for stikkprøvekontroll til utvalget. Man får bekreftet til en viss grad at datagrunnlaget som tidligere er brukt er relevant og at det omhandler den relevante diskursen.

### 5.1. Myanmarske diskurser om rohingya-flyktninger fra 2015 til 2021

Som tidligere forklart har undersøkelsen av i hvilket omfang ulike søkeord har blitt brukt til å beskrive den utviklingen vi har sett i Myanmar og Bangladesh siden 2015 vært en viktig del av denne oppgaven. Det er imidlertid også viktig å gi konkrete eksempler på hvordan diskursen føres av de to myanmarske avisene som har blitt undersøkt nærmere. Dette vil være viktig for å kunne danne et bilde av hvordan tematikken omtales og dermed også hvilke meninger og ytringer som publiseres og ikke publiseres. I dette delkapittelet skal først eksempler fra BNI's dekning presenteres, før eksempler fra Irrawaddy følger. Disse skal deretter sammenlignes og drøftes.

BNI har skrevet omfattende om rohingyaenes situasjon. Deres dekning handler i stor grad om de hendelsene som finner sted på myanmarsk side av grensen, men det er også en god dekning av hendelser som finner sted i Bangladesh. Hovedfokuset i denne delen av oppgaven er å finne

ut av hvordan avisen beskriver og omtaler rohingyakrisen, både i Myanmar og Bangladesh. I en lengre nyhetsartikkel publisert 24. juni 2019, med tittel *Burma's Civil War in Arakan: Achieving military victory through crime against humanity?* beskriver BNI hvordan det myanmarske militæret går systematisk til verks mot rohingyabefolkningen, både sivile og militære, i delstaten Arakan.<sup>77</sup>

Nyhetsartikkelen tar for seg hvordan myanmarske militære styrker opererer i Arakan og beskriver hvordan hæren har angrepet og drept sivile i området. I tillegg hevder nyhetsartikkelen at hæren har hindret lokale innbyggere nødvendig helsehjelp og påført materiell skade på eiendommer og bygninger av kulturell og historisk betydning. Blant annet skriver artikkelen at "*The military has targeted civilians through "shoot-on-sight" incidents, extrajudicial executions, indiscriminate shelling and the purposeful use of landmines to inflict civilian casualties.*"<sup>78</sup> Videre påstår nyhetsartikkelen at Tatmadaw<sup>79</sup> (den myanmarske hæren) verdsetter militære seiere høyere enn områdets sivile befolknings humanitære behov, og at de militære styrkene som utfører disse angrepene har blitt indoktrinert til å anse alle etniske minoriteter som potensielle fiender. Nyhetsartikkelen konkluderer med å omtale behandlingen av sivilbefolkningen som forbrytelser mot menneskeheten. Ut ifra denne artikkelen kan en hevde at den myanmarske regjeringshæren blir omtalt som en eksekusjonspelotong som ikke bare utfører angrep mot væpnede opprørsgrupper, men som også angriper sivilbefolkningen. Artikkelen tar et tydelig standpunkt og går langt i å påstå at de handlinger som blir begått mot rohingyabefolkningen i området er forbrytelser mot menneskeheten, begått på bakgrunn av gruppens etniske tilhørighet.

En annen artikkel fra BNI omhandler flyktningeleirer i Cox's Bazar i Bangladesh. Nyhetsartikkelen *300 000 Rohingya living in Cox's Bazar areas, Bangladesh* beskriver hvordan rohingyaflyktninger lever i flyktningeleirer.<sup>80</sup> Artikkelen ble publisert 22. juni 2016, et tidspunkt da om lag tre hundre tusen rohingyaflyktninger bodde i to flyktningeleirer i Cox's Bazar. Artikkelen fokuserer på prosessen med å registrere flyktningene, og den eventuelle

---

<sup>77</sup> Burma News International, hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/news/burmas-civil-war-arakan-achieving-military-victory-through-crime-against-humanity> den 14. April 2024

<sup>78</sup> Burma News International, hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/news/burmas-civil-war-arakan-achieving-military-victory-through-crime-against-humanity> den 14. April 2024

<sup>79</sup> Taylor, Than og Kyaw 2005: 13

<sup>80</sup> Burma News International, Hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/news/kaladan-press/item/1858-300-000-rohingya-living-in-cox-s-bazar-areas-bangladesh.html> den 14. April 2024

prosessen for å kunne sende flyktningene tilbake til Myanmar. Det kommer frem at det er vanskelig å repatriere disse flyktningene, selv om Myanmar har uttalt at de er positive til å ta imot dem. Nyhetsartikkelen er tydelig når det kommer til at Rohingyaene er tvunget til å flykte på grunn av statlig forfølgelse, og setter dette i sammenheng med den utfordrende prosessen med å kunne sende dem tilbake. Det understrekes at utfordringene med repatriering er forankret i den vedvarende statlige forfølgelsen som har tvunget rohingyaene til å flykte fra sine hjem. Artikkelen legger vekt på den kritiske situasjonen som bengalske myndigheter står overfor i Cox's Bazar, hvor den enorme konsentrasjonen av flyktninger langs kysten utgjør en betydelig byrde. Til tross for den underliggende konteksten av forfølgelse og menneskerettighetsbrudd i Myanmar, fremstår artikkelen tilbakeholden i sin omtale av landets behandling av rohingyaer og andre minoriteter. I stedet er det den politiske dynamikken mellom Bangladesh og Myanmar, samt de pågående forhandlingene om repatriering, som dominerer oppmerksomheten vi ser fra redaksjonen.

Når det kommer til mediedekningen om selve omplasseringen av flyktninger fra fastlands-Bangladesh til Bhasan Char, har det ikke blitt gjort noen funn av artikler hos BNI som omtaler dette. At det ikke er publisert en eneste nyhetsartikkel som nevner Bhasan Char påvirker diskursen om øya og omplasseringen dit i den forstand at den blir mindre prominent og dermed også en mindre diskurs. Gitt at BNI er en avis som baserer mye av sin journalistikk på nyhetsbildet innad i Myanmar, slik som det er beskrevet tidligere, kan det i utgangspunktet være rimelig at mediedekningen av omplassering av flyktninger i et naboland ikke er et aspekt av nyhetsbildet som dekkes i like stor grad som andre saker. Likevel er det rimelig å hevde at i lys av den nære tilknytningen Myanmar har til rohingyasituasjonen i Bangladesh, og dermed i forlengelse Bhasan Char, ville det naturlig at saken ville ha fått noe, om så begrenset, plass i diskursen om rohingyaene. Dette er imidlertid ikke tilfellet, og BNI's bidrag til diskursen om omplassering av flyktninger til Bhasan Char er ifølge dataene som foreligger ikkeeksisterende.

Fraværet av ordet og den tilhørende offentlige dekningen av Bhasan Char kan si mye om forholdet mellom makt og de mekanismer som bestemmer hva som skal publiseres og ikke. Som tidligere beskrevet er pressefriheten i Myanmar svært begrenset, og det er sannsynlig at denne sensuren strekker seg lenger enn Myanmars grenser. I denne sammenhengen er det sannsynlig at offentlige føringer er lagt for hva som skal være en del av den offentlige diskusjonen og ikke. Selv om det ikke foreligger konkrete bevis for at BNI er sensurert av myanmarske myndigheter, vil det være sannsynliggjort gjennom funnene at diskusjonen og den



offentlige diskursen rundt Bhasan Char skal begrenses til et minimum. Dette vil tjene til det myanmarske regimets fordel, da de har stor interesse av å påvirke både sin egen befolkning og omkringliggende land. Desto større del av diskusjonen som ikke nevnes i media, desto større mulighet har myndighetene til å forme diskursen i sin favør gjennom andre kanaler. Dette ser vi spesielt tydelig gjennom fraværet av funn, som tidligere har blitt omtalt.<sup>81</sup> Det er et betydningsfullt funn når man ser at store og forholdsvis viktige aspekter innen flykting- og Rohingya tematikken ikke omtales, og dette er spesielt gjeldende for omtalen av Bhasan Char.

Når det kommer til Irrawaddys dekning av tematikken, er antall nyhetsartikler lav, men eksisterende. Totalt 11 artikler fra 2015 til 2021 omtaler Bhasan Char. Under følger to tilfeldig utvalgte eksempler fra Irrawaddys arkiv. Den første nyhetsartikkelen som drøftes ble publisert 19. april 2018, og har tittelen *Aid Agencies Fear for Rohingya Refugees in Bangladesh's Island Relocation Plan*.<sup>82</sup> Artikkelen omhandler hvordan ulike hjelpeorganisasjoner uttrykker skepsis og usikkerhet vedrørende bengalske myndigheters fasiliteter på Bhasan Char, og øyas muligheter for å beskytte sine potensielle beboere mot uvær og flom. Det beskrives i artikkelen hvordan bengalske myndigheter ber UNHCR og andre hjelpeorganisasjoner om å anerkjenne at øya kan fungere som et trygt oppholdssted, og om å godkjenne flyttingen av flyktninger til øya. Hjelpeorganisasjonene på sin side foretrekker ifølge artikkelen å anlegge nye flyktningeleirer i nærheten av Cox's Bazar, noe bengalske myndigheter stiller seg negative til av ulike årsaker.

Kvaliteten på fasilitetene som er konstruert på Bhasan Char blir i nyhetsartikkelen omtalt som udokumenterte, og The Inter Sector Coordination Group (ISCG), som har driftsansvaret for flyktningeleiren i Cox's Bazar, ber myndighetene om å utvise forsiktighet i spørsmålet om flyktninger bør omplasseres dit. ISCG har uttalt at «*basic questions of the island's habitability remain unanswered*», noe som kan tyde på en usikkerhet om øyas potensiale for bosettelse.<sup>83</sup> Inntrykket nyhetsartikkelen gir om å omplassere flyktninger til Bhasan Char er at flere hjelpeorganisasjoner stiller seg kritiske til de bengalske myndighetenes plan om å benytte øya som flyktningeleir på det nåværende tidspunkt.

---

<sup>81</sup> Se side 25-26 og side 28-29

<sup>82</sup> Irrawaddy, hentet fra: <https://www.irrawaddy.com/news/aid-agencies-fear-rohingya-refugees-bangladeshs-island-relocation-plan.html> den 15. april 2024

<sup>83</sup> Ibid

En annen artikkel fra Irrawaddy, publisert 10. april 2018, omhandler rohingya-flyktninger som aktivt motsetter seg planene om å bli omplassert til Bhasan Char ved å forlate flyktningeleirene de frem til da hadde oppholdt seg i. Artikkelen har tittelen *Bangladesh Struggling to Stop Rohingya From Fleeing Camps, Country* og den beskriver hvordan flere rohingya-flyktninger flykter fra leirene rundt Cox's Bazar.<sup>84</sup> Artikkelen skriver at “*despair and strife – and the fear of repatriation, or relocation to a desolate island – are driving a growing number of Rohingya to flee Bangladesh's refugee camps, even the country, amid tightening restrictions on their movement.*” Ut ifra dette sitatet og artikkelen som helhet ser vi at planene om å omplassere flyktninger til øya ifølge Irrawaddy har en direkte sammenheng med rohingyaers fluktforsøk. En lokal leder blant rohingyaene i flyktningeleiren Kutupalong er intervjuet i nyhetsartikkelen og sier “*Many of us say they do not want to return to their homeland, and no one wants to go to Bhasanchar, so they are trying to leave the camps in advance*”. Nyhetsartikkelen gjør det slik tydelig at det er et ønske fra rohingyaene som er innkvartert i flyktningeleirer å ikke bli sendt til Bhasan Char, og at de heller ser seg nødt til å rømme.

Disse nyhetsartiklene fra Irrawaddy er i sin dekning av temaet en tydelig del av diskursen rundt omplasseringen av rohingya-flyktninger. Der mediedekningen om rohingyasituasjonen fra BNI ikke tok for seg Bhasan Char, har Irrawaddy hatt en annen tilnærming. Basert på hvor mange artikler Irrawaddy har publisert om saken, kan det hevdes at de ikke er en stor del av diskursen, men om det også tas i betraktning hvor mangelfull mediedekningen har vist seg å være fra BNI kan det motsatte hevdes. Diskursen i myanmarske aviser om Bhasan Char er totalt sett en liten diskurs, og blir ofte overskygget av situasjonen innad i Myanmar. Til tross for denne begrensede diskursen, har Irrawaddy bidratt til å synliggjøre øya og de bengalske myndighetenes planer om å flytte flyktninger dit. Deres nyhetsartikler har vist at rohingya-flyktningene i Bangladesh også mottar oppmerksomhet i Myanmar, og at de selv kan være aktive deltakere i diskursen som angår deres situasjon. Dette understreker betydningen av mediene som et verktøy for å bringe oppmerksomhet og forståelse rundt komplekse humanitære spørsmål, selv når disse spørsmålene er knyttet til eksterne forhold.

At Irrawaddy har en mediedekning av Bhasan Char, som vist i avsnittene over, viser at den sensuren som det er sannsynlig at BNI er blitt utsatt for, ikke gjelder i samme grad for

---

<sup>84</sup> Irrawaddy, hentet fra: <https://www.irrawaddy.com/news/burma/bangladesh-struggling-to-stop-rohingya-from-fleeing-camps-country.html> den 15. April 2024

Irrawaddy. Irrawaddy er med på å forme diskursen, og det er slik to ulike fortellinger som brynes mot hverandre. Den ene fortellingen, fra BNI, er at det ikke er en fortelling. Saken nevnes ikke, og det kan tolkes dit at myanmarske myndigheter ønsker at tematikken skal forbigås i stillhet. Irrawaddy på den andre siden forteller om fortvilte forhold i flyktningeleirer og flyktninger som hverken vil til øya eller til Myanmar, da begge alternativene betraktes som uutholdelige. Det kan dermed hevdes at det kommer til uttrykk at makten som former diskursen rundt omplasseringen av flyktninger til øya er begrenset, men fortsatt sterk nok til å sensurere deler av nyhetsbildet, slik at deler av narrativet står fritt til å fylles inn slik myanmarske myndigheter ser seg tjent med.

## 5.2. Bengalske diskurser om rohingyaflyktninger fra 2015 til 2021

Den bengalske avisen BDNews24 er den avisen som ut ifra datagrunnlaget fra undersøkelsen har publisert flest nyhetsartikler om Bhasan Char. I årene fra 2015 til 2021 har avisen publisert totalt 676 ulike artikler som nevner øya, og som dermed bidrar til diskursen om den. The Daily Star har til sammenligning publisert 27 saker som nevner øya i det samme tidsrommet. Dette er en vesentlig forskjell i mengde artikler, og dette kan være en av flere faktorer som former og påvirker diskursen. I dette delkapitlet skal ulike nyhetsartikler fra begge disse bengalske avisene undersøkes nærmere, og måten de presenterer omplasseringen av flyktninger til Bhasan Char skal kommenteres og analyseres.

Den første nyhetsartikkelen som skal drøftes er *With the promise of a better life, Bhasan Char awaits Rohingya refugees*, som ble publisert av BDNews24 19. oktober 2020.<sup>85</sup> Artikkelen begynner med en beskrivelse av øya, og de fasiliteter som bengalske myndigheter har konstruert der. Beskrivelsen fremstår som troverdig, og forklarer hvordan leiren er konstruert, hvor mange mennesker den har kapasitet til å huse og de ulike tilbudene som flyktningene som blir plassert der vil ha. Artikkelen går videre med å diskutere bekymringer fra visse internasjonale hjelpeorganisasjoner angående Bhasan Char-øyas geografiske beliggenhet, spesielt med hensyn til dens eksponering for sykloner og andre naturkatastrofer. Disse bekymringene blir imidlertid raskt avvist av direktøren for Bhasan Char Shelter project, Abdulla Al Mamun Chowdury, som er intervjuet i artikkelen. Han forsikrer om at øya er tilstrekkelig beskyttet mot slike farer og at

---

<sup>85</sup> BDNews24, hentet fra: <https://bdnews24.com/rohingya/with-the-promise-of-a-better-life-bhasan-char-awaits-rohingya-refugees> den 15. april 2024

risikoen for innbyggerne er minimal. Chowdury understreker at både de humanitære og miljømessige forholdene på øya er bedre egnet for menneskelig bosetning enn de allerede eksisterende leirene på fastlandet. Imidlertid unnlater artikkelen å utforske rohingyaenes egne preferanser angående en eventuell flytting til øya, samt hvordan deres bevegelsesfrihet vil bli påvirket.

Den manglende diskursen om rohingyaenes egne ønsker og behov, sammen med den utilstrekkelige forklaringen på hvorfor Bhasan Char er mindre utsatt for værforstyrrelser, etterlater rom for kritikk. Til tross for at det nevnes at flere tilfluktsrom er blitt bygget på øya for å beskytte mot stormer, mangler det en grundigere analyse av den konkrete beskyttelsen og bærekraften til disse tiltakene. I tillegg til dette synes artikkelen å bruke betydelig plass på å fremheve de påståtte fasilitetene og mulighetene som øya tilbyr, noe som kan tolkes som en forsøksvis fremstilling av Bhasan Char i et positivt lys. Denne ensidige fremstillingen kan neglisjere de reelle bekymringene til tvungen omplassering av rohingyaflyktninger fra Cox's Bazar og de manglende hensyn som er tatt til individuelle ønsker om forflytningen fra rohingyaene selv.

En annen nyhetsartikkel fra BDNews24, publisert 2. oktober 2017, tar for seg en tale holdt av den bengalske statsministeren, Sheikh Hasina.<sup>86</sup> Artikkelen tittel er *Bangladesh takes all measures to provide for Rohingyas, says Hasina*. Nyhetsartikkelen omhandler statsminister Hasinas engasjement for å takle den vedvarende rohingyakrisen i Bangladesh. Ifølge artikkelen understreker hun Bangladeshs humanitære innsats og forpliktelse til å gi den nødvendige støtten til de fordrevne rohingyaene. Hasina fokuserer spesielt på planene om å omplassere flyktningene til Bhasan Char i Bengalbukta, og påpeker at ulike offentlige institusjoner, inkludert sivil administrasjon, politi og landets væpnede styrker, arbeider intenst for å lindre flyktningenes lidelser. Artikkelen hyller landets evne til å håndtere krisen, til tross for de begrensede ressursene som er tilgjengelige. Bhasan Char er imidlertid ikke det eneste temaet som tas opp i statsministerens tale; hun peker også på flere utfordringer Bangladesh står overfor. I tillegg til dette fremstilles Bhasan Char som et attraktivt alternativ til leirene i Cox's Bazar, uten at statsministeren går i detalj om betingelsene for omplassering av rohingyaflyktninger dit. Det er viktig å belyse dette aspektet, da artikkelen bidrar til en bredere diskurs om rohingyaene

---

<sup>86</sup> BDNews24, hentet fra: <https://bdnews24.com/bangladesh/bangladesh-takes-all-measures-to-provide-for-rohingyas-says-hasina> den 15. April 2024

og Bhasan Char som krever flere perspektiver enn det offisielle som kommer fra bengalske myndigheter. Kritikken av omplasseringen er begrenset i artikkelen, og rohingyaenes individuelle ønsker og meninger blir ikke tilstrekkelig vektlagt i denne sammenhengen.

Den andre bengalske avisen som blir diskutert i denne oppgaven, The Daily Star, har i tidsrommet 2015 til 2021 skrevet 27 saker som nevner Bhasan Char. Dette er et forholdsvis lite antall saker, dersom det sammenlignes med BDNews24s 676 nyhetsartikler om den samme tematikken i det samme tidsrommet. Under vil to av disse 27 nyhetsartiklene bli presentert og analysert, og satt i sammenheng med de andre avisenes dekning av omplasseringen av flyktninger til Bhasan Char. Den første nyhetsartikkelen fra The Daily Star som skal drøftes ble publisert 25. mai 2021 og har overskriften *Bhasan Char example of Bangladesh's humanity: UN General Assembly President*.<sup>87</sup> Artikkelen diskuterer besøket til Volkan Bozkır, den tidligere presidenten i FNs generalforsamling, til Bangladesh, samt hans etterfølgende uttalelser om Bhasan Char. Budskapet i artikkelen fremhever Bozkırs støtte til de bengalske myndighetenes innsats med Bhasan Char som et eksempel på medmenneskelighet. Bozkır uttaler seg positivt om Bhasan Char og roser de infrastrukturelle forholdene der, til tross for manglende direkte kjennskap til øya. Sitatet *"I have no scope at this moment to visit the island (Bhasan Char) but I saw a video on it and liked very much the very nice arrangements, the strong buildings,"* demonstrerer Bozkırs beundring for flyktningeleiren, samtidig som det avslører hans begrensede informasjonsgrunnlag. Bozkırs uttalelser kan også forklares med et ønske om å opptre høflig og diplomatisk. Det er rimelig å hevde at en offisiell FN-utsending vil gjøre sitt ypperste for å fremstå som en god gjest og at uttalelsene hans om øyas fasiliteter dermed kan forklares som høflighetsfraser, heller enn direkte støtte. Uttalelsene er likevel relevant for å beskrive diskursen rundt øya og hvordan internasjonale diplomater omtaler den.

Denne positive fremstillingen kan tolkes som en overfladisk vurdering som unnlater å adressere kompleksiteten og de potensielle utfordringene ved omplasseringen til Bhasan Char. Selv om det ikke er rimelig å forvente at høytstående internasjonale politikere har detaljert kunnskap om hvert tema de uttaler seg om, kan det likevel hevdes at en grundigere forståelse av Bhasan Char ville være hensiktsmessig, spesielt gitt prosjektets betydning og omfang. Å basere sin oppfatning utelukkende på en video risikerer å skape et ensidig og overfladisk bilde av situasjonen, som overser potensielle juridiske og humanitære utfordringer. Det hevdes derfor at

---

<sup>87</sup> The Daily Star, hentet fra: <https://www.thedailystar.net/rohingya-crisis/news/bhasan-char-example-bangladeshs-humanity-un-general-assembly-president-2098593> den 16. April 2024

artikkelen fremstår som tendensiøs ved å unngå å problematisere Bhasan Char-prosjektet og dets implikasjoner. En mer balansert tilnærming ville inkludere en grundigere analyse av både positive og negative aspekter ved omplasseringen til øya, og ville gi et mer nyansert bilde av situasjonen. Dette ville bidra til en mer informert og veloverveid diskurs omkring Bhasan Char og lignende initiativer.

Den andre artikkelen fra The Daily Star som skal drøftes her, *Bhasan Char: All set to take in Rohingya*, ble publisert 19. oktober 2020.<sup>88</sup> Nyhetsartikkelen er i likhet med andre artikler som tidligere er drøftet, en beskrivelse av de faktiske forholdene på øya Bhasan Char. Den fremhever tilgjengelige fasiliteter som potensielle fordeler for kommende flyktninger, inkludert lekeområder for barn, butikker og en moské. Videre sammenligner den øyas fasiliteter og potensiale med eksisterende flyktningleirer rundt Cox's Bazar og insisterer på at Bhasan Char kan betydelig forbedre levekårene for flyktningene. Til tross for kritikk fra hjelpeorganisasjoner, understreker artikkelen at flere ledende representanter for rohingya-fellesskapet har inspisert øya og uttrykt tilfredshet med de tilgjengelige fasilitetene og mulighetene.

Samtidig påpeker artikkelen at FN og andre organisasjoner har kritisert øya for dens sårbarhet overfor flom og stormer, og har insistert på at omplassering til øya må være basert på frivillighet. Artikkelen fremstår overordnet sett med en positiv tone mot Bhasan Char-øya, selv om den erkjenner noen få kritiske bemerkninger. Den forsøker å avfeie den nevnte kritikken som mindre betydningsfull, og fokuserer i stedet på å fremheve de mange attraktive fasilitetene som øya tilbyr sine fremtidige beboere. Imidlertid er det verdt å merke seg at artikkelen muligens ikke gir et helt nøytralt bilde av situasjonen. Til tross for påstander om tilfredshet fra rohingya-ledere etter inspeksjoner av øya, er det ikke fullstendig klart om deres holdning er så positiv som artikkelen antyder.

Gjennom analyse av diskursene i myanmarske og bengalske aviser om forfølgelsen av Rohingyafolket og omplasseringen av flyktninger til øya Bhasan Char, kan det trekkes flere viktige konklusjoner. Først og fremst viser analysen av den myanmarske diskursen at det er fokus på forfølgelsen av rohingyabefolkningen i Myanmar, som blir foretatt av den

---

<sup>88</sup> The Daily Star, hentet fra: <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/bhasan-char-all-set-take-rohingyas-1980345> den 16. April 2024

myanmarske hæren. Mens en avis som BNI dekker hendelsene på myanmarsk side av grensen i sin nyhetsdekning, er det mindre fokus på Bangladesh og Bhasan Char. Dette indikerer en begrenset interesse eller bevissthet om situasjonen på den bengalske øya i den myanmarske offentlige samtalen.

På den annen side viser den bengalske diskursen, gjennom aviser som BDNews24 og The Daily Star, en omfattende dekning av Bhasan Char-tematikken. Mens noen artikler fremstiller øya som et positivt tiltak for å imøtekomme rohingya-flyktningenes behov, viser andre bekymringer og kritikk knyttet til sikkerhet og menneskerettigheter. Likevel viser analysen at den bengalske diskursen i større grad inkluderer rohingyaenes egne perspektiver og bekymringer i diskursen om omplasseringen til Bhasan Char. Gjennomgående i diskursen er hvordan Bhasan Char og leiren der blir fremstilt. Man kan spore en gjennomgående positiv holdning til planen om å omplassere flyktninger dit, og det er i seg selv forståelig, gitt de forholdene som råder i leirene rundt Cox's Bazar. Diskursen kan fremstå som noe ensidig, og det er i eksemplene over viet lite plass til kritiske stemmer, selv om det forekommer. Disse kritiske stemmene kommer gjerne fra rohingyaene selv, eller fra internasjonale hjelpeorganisasjoner som UNHCR.

Samlet sett viser analysen at det er betydelige forskjeller i fokus og dekning mellom de myanmarske og bengalske avisene når det gjelder diskursen om Rohingyafolket og omplasseringen til Bhasan Char. Mens den myanmarske diskursen fokuserer primært på forfølgelsen i Myanmar, er den bengalske diskursen mer variert og inkluderer en bredere formidling av situasjonen, med fokus både på forfølgelsen som finner sted i Myanmar og den humanitære utfordringen Bangladesh står overfor i forbindelse med flyktninger i Cox's Bazar og Bhasan Char. Det er tydelig at bengalske medier har et større fokus på og en mer omfattende dekning av Bhasan Char. Denne forskjellen mellom de to landenes dekning av Bhasan Char har blitt delvis forklart med et ulikt behov for dekke innenriks- og utenriksjournalistikk, avhengig av hvor de ulike avisene har sine respektive fokusområder. Delvis er det også forklart med bruk av makt fra myanmarske myndigheter for å sensurere deler av den offentlige diskusjonen, slik at diskursen blir mangelfull og at den dermed kan formes på måter som regimet ønsker. Det er sannsynliggjort at deler av den myanmarske diskursen rundt Bhasan Char er preget av et maktforhold mellom de styrende, militære krefter og pressen. Dermed kan det hevdes, både på grunnlag av den generelle manglende pressefriheten i Myanmar, og på grunnlag av funnene som er gjort, at diskursen preges av statlige myanmarske aktører.

### 5.3. Analysekonklusjon

Ut ifra de undersøkelsene som er gjort, presentasjonen av funnene og analysen over har dette delkapitlet som hensikt å konkludere i denne masteroppgavens overordnede forskningsspørsmål. Spørsmålet gjentas her og lyder slik: «På hvilken måte blir omplasseringen av Rohingyaflyktninger fra Cox's Bazar til Bhasan Char omtalt i et utvalg regionale medier?»

Ut ifra de funn som er gjort, og de nyhetsartikler som er analysert, kan vi hevde flere ting. For det første ser vi at det i både Myanmar og Bangladesh er en offentlig diskurs om rohingyaene og deres forfølgelse og flyktningsituasjon. I Myanmar kan vi se at hovedfokuset for diskursen finner sted innen landets grenser, og det er skrevet lite om flyktninger som befinner seg i utlandet. Likevel ser vi en diskurs som spesifikt omhandler Bhasan Char, selv om den i denne oppgaven er begrenset til én avis. At det kun er én av to undersøkte aviser som skriver om denne tematikken er et funn i seg selv, og kan tolkes på flere måter. En mulig måte å tolke det på kan være å hevde at myanmarsk media fokuserer hovedsakelig på innenriksnyheter og at det som foregår utenfor landets grenser ikke får den samme plassen i avisene som hendelser som finner sted i Myanmar. En annen måte å tolke det på kan være å hevde at visse politiske føringer har blitt lagt fra statlig hold om hvilke temaer det skal publiseres nyhetsartikler om og hvilke diskurser som skal gås forbi i stillhet. Det er i forbindelse med denne oppgaven ikke gjort funn som tyder på at denne tolkningen er overveiende sannsynlig, men det er likevel en vinkling som bør diskuteres. En tredje mulig tolkning er at avisene ikke nødvendigvis anser rohingyabefolkningen som en del av sin nasjon, og at mediedekningen dermed ikke vil være like utfyllende som man kan anta at den hadde vært i en dekning av etnisk forfølgelse av egne landsmenn. I tillegg må en ta i betraktning de potensielle forskjellene i redaksjonenes størrelse, som åpenbart har en innvirkning på de mulighetene de har til å publisere store mengder nyhetsartikler.

Når det kommer til bengalske medier og deres dekning av rohingyakrisen, ser vi at den også har mye dekning om de hendelser som har funnet sted i Myanmar, som har tvunget hundretusener på flukt over grensen til Bangladesh. I tillegg har mediene, og BDNews24 spesielt, vist seg å dekke omplasseringen av flyktninger til Bhasan Char i stor skala. Dekningen har fremstått som noe ensidig, som tidligere nevnt, noe som påvirker diskursen om temaet. Likevel ser vi at kritiske røster tidvis slipper til, og at både deres og rohingyaenes synspunkt



om saken blir viet noe spalteplass. De viktigste funnene som er blitt gjort er at det eksisterer en diskurs om både rohingyakrisen på generelt nivå, og om Bhasan Char på et mer nasjonalt nivå.

Begge forskningsspørsmålene som ble reist er blitt besvart gjennom innsamling av data, presentasjon av nevnte data og den påfølgende analysen av dem. Det er etablert at det er et offentlig ordskifte om de aktuelle temaer, og at omplasseringen av rohingya-flyktninger til Bhasan Char blir dekket i varierende grad i ulike regionale medier. I tillegg er det avdekket at det er en vesensforskjell i mediedekningen av Bhasan Char i myanmarske og bengalske medier. Det er sannsynliggjort at myanmarske myndigheter bidrar til å forme diskursen ved å sensurere medier, for så å kunne stå fritt til å skape et eget narrativ rundt rohingyaene og Bhasan Char. Slik ser vi en sammenheng mellom bruk av makt og hvordan diskurser formes.



# Litteratur

## Primærkilder:

Bashar, R. (2020, 19. Oktober). With the promise of a better life, Bhasan Char awaits Rohingya refugees. *BDNews24*. Hentet fra: <https://bdnews24.com/rohingya/with-the-promise-of-a-better-life-bhasan-char-awaits-rohingya-refugees>

BDNews24. (2017, 2. Oktober). Bangladesh takes all measures to provide for Rohingyas, says Hasina. Hentet fra: <https://bdnews24.com/bangladesh/bangladesh-takes-all-measures-to-provide-for-rohingyas-says-hasina>

BDNews24. (2023). *About BDNews24.com*. Hentet 27. mars 2024 fra <https://bdnews24.com/about-us>

Burma News International. (2016, 22. Juni). 300,000 Rohingya living in Cox's Bazar areas, Bangladesh. Hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/news/kaladan-press/item/1858-300-000-rohingya-living-in-cox-s-bazar-areas-bangladesh.html>

Burma News International. (2019, 24.juni). Burma's Civil War In Arakan: Achieving military victory through crime against humanity? Hentet fra: <https://www.bnionline.net/en/news/burmas-civil-war-arakan-achieving-military-victory-through-crime-against-humanity>

Burma International News. (u.å.) About BNI. Hentet 12. mars 2024 fra <https://www.bnionline.net/en/about-bni>

Irrawaddy. (2018, 19. April). Aid Agencies Fear for Rohingya Refugees in Bangladesh's Island Relocation Plan. Hentet fra: <https://www.irrawaddy.com/news/aid-agencies-fear-rohingya-refugees-bangladeshs-island-relocation-plan.html>

Molla, M. A. (2020, 19. Oktober). Bhasan Char: All set to take in Rohingyas. *The Daily Star*. Hentet fra: <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/bhasan-char-all-set-take-rohingyas-1980345>

Rashid, M. (2018, 10. April). Bangladesh Struggling to Stop Rohingya From Fleeing Camps, Country. *Irrawaddy*. Hentet fra: <https://www.irrawaddy.com/news/burma/bangladesh-struggling-to-stop-rohingya-from-fleeing-camps-country.html>

The Daily Star. (2021, 25. Mai). Bhasan Char example of Bangladesh's humanity: UN General Assembly President. Hentet fra: <https://www.thedailystar.net/rohingya-crisis/news/bhasan-char-example-bangladeshs-humanity-un-general-assembly-president-2098593>

The Daily Sun. (2024). *About us*. Hentet 28. mars 2024 fra <https://www.thedailystar.net/about-us>

## Sekundærkilder

Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (The Gambia v. Myanmar), Preliminary Objections, Judgment, I.C.J. Reports 2022, p. 477

Cheesman, N. (2017). How in Myanmar "National Races" Came to Surpass Citizenship and Exclude Rohingya. *Journal of Contemporary Asia*, 47(3), 461–483.

<https://doi.org/10.1080/00472336.2017.1297476>

Delphin, T. (2020). *Burma's path to democracy : the military, Aung San Suu Kyi and the Rohingya*. Algora Publishing.

Fox, M. (2016). The rohingyas. inside myanmar's hidden genocide. *Internationales Asien Forum. International Quarterly for Asian Studies*, 47(3), 316-318. Retrieved from <https://www.proquest.com/scholarly-journals/rohingyas-inside-myanmars-hidden-genocide/docview/2007005649/se-2>

Ganesan, N., & Kyaw Yin Hlaing. (2007). *Myanmar : state, society and ethnicity* (pp. VII, 311). Institute of Southeast Asian Studies.

Gravers, M. (2007). *Exploring ethnic diversity in Burma* (Vol. 39, pp. XX, 283). NIAS Press.

Haque, E. (2019). Balancing Freedom of the Press and Reasonable Restrictions in Bangladesh: An Appraisal. *Business Ethics and Leadership*, 3(1), 80–100.

[https://doi.org/10.21272/bel.3\(1\).80-100.2019](https://doi.org/10.21272/bel.3(1).80-100.2019)

Islam, M. D., & Siddika, A. (2022). Implications of the Rohingya Relocation from Cox's Bazar to Bhasan Char, Bangladesh. *The International Migration Review*, 56(4), 1195–1205. <https://doi.org/10.1177/019791832111064829>

Jones, A. (2006). *Genocide: A comprehensive introduction*. London: Routledge.

Kironska, K., & Peng, N. N. (2021). How state-run media shape perceptions: an analysis of the projection of the Rohingya in the *Global New Light of Myanmar*. *South East Asia Research*, 29(1), 16–31. <https://doi.org/10.1080/0967828X.2020.1850178>

Lubina, M. (2021). *A Political Biography of Aung San Suu Kyi : A Hybrid Politician* (1st edition, Vol. 1). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003031956>

Mikkelsen, A. W. (2016). *Den frie bevægelighed og Schengen: diskurser i danske aviser ved Europaparlamentsvalget i 2014 og EU-folkeavstemningen om retsforbeholdet i 2015* [Hovedoppgave]. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Myat, A. K. David, R. Holliday, I. (2023) Two Concepts of Federalism in Myanmar: How the 2021 Military Coup Reshaped Political Discourse and Opposition Institutions, *Publius: The Journal of Federalism*, Volume 53, Issue 2, Spring 2023, Pages 278–300, <https://doi.org/10.1093/publius/pjac041>

Perry, P. J. (2007). *Myanmar (Burma) since 1962: The Failure of Development*. Ashgate.

Seale, C. (2012). *Researching society and culture* (3rd ed., pp. XII, 636). Sage.

Taylor, R. H., Than, T. M. M., & Kyaw Yin Hlaing. (2005). *Myanmar : beyond politics to societal imperatives* (pp. XVI, 192). ISEAS.

UNHCR 2024: Hentet den 17.03.2024 fra <https://data.unhcr.org/en/country/bgd>

United Nations. (1948, 09. desember). Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide. Hentet den 3. Mars 2024 fra [https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities-crimes/Doc.1\\_Convention%20on%20the%20Prevention%20and%20Punishment%20of%20the%20Crime%20of%20Genocide.pdf](https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities-crimes/Doc.1_Convention%20on%20the%20Prevention%20and%20Punishment%20of%20the%20Crime%20of%20Genocide.pdf)

Wilson, T. (2006). *Myanmar's long road to national reconciliation* (pp. XXXIV, 310). Myanmar/Burma Update Conference. Institute of Southeast Asian Studies.

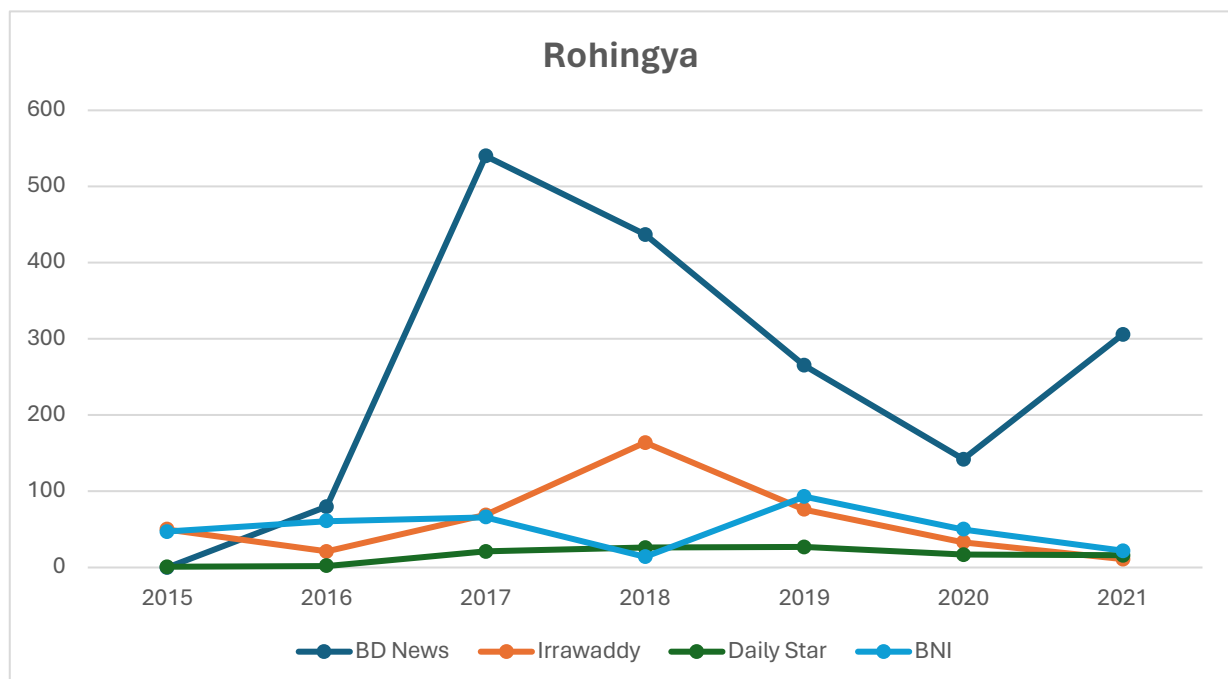
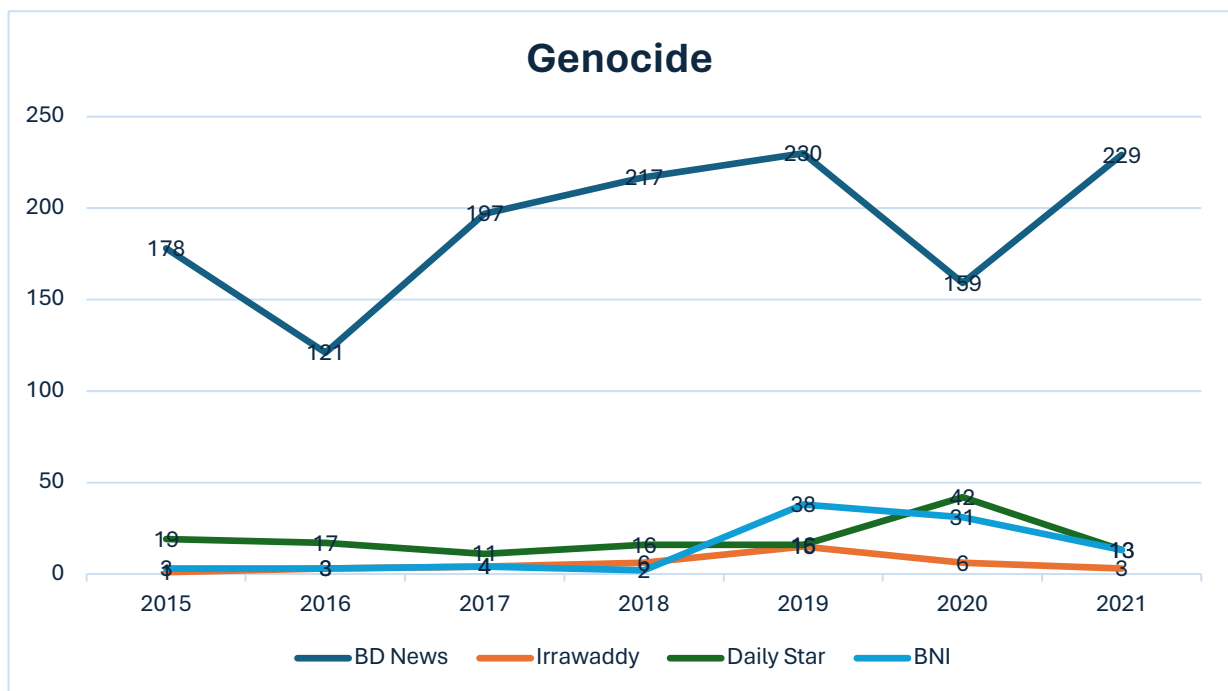
Jørgensen, W. M., & Phillips, L. (2002). *Discourse analysis as theory and method* (pp. VIII, 229). Sage.

Woods, Nicola. (2006). *Describing Discourse: A Practical Guide to Discourse Analysis*. Oxford University Press.

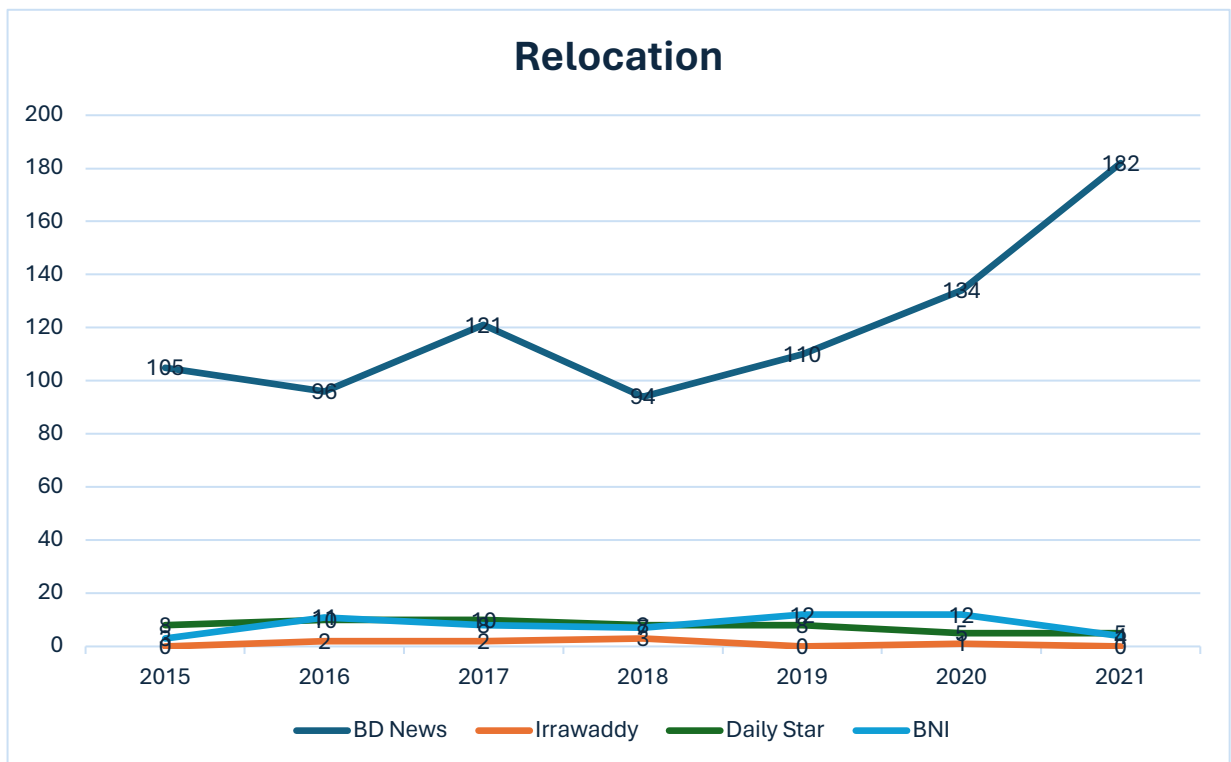
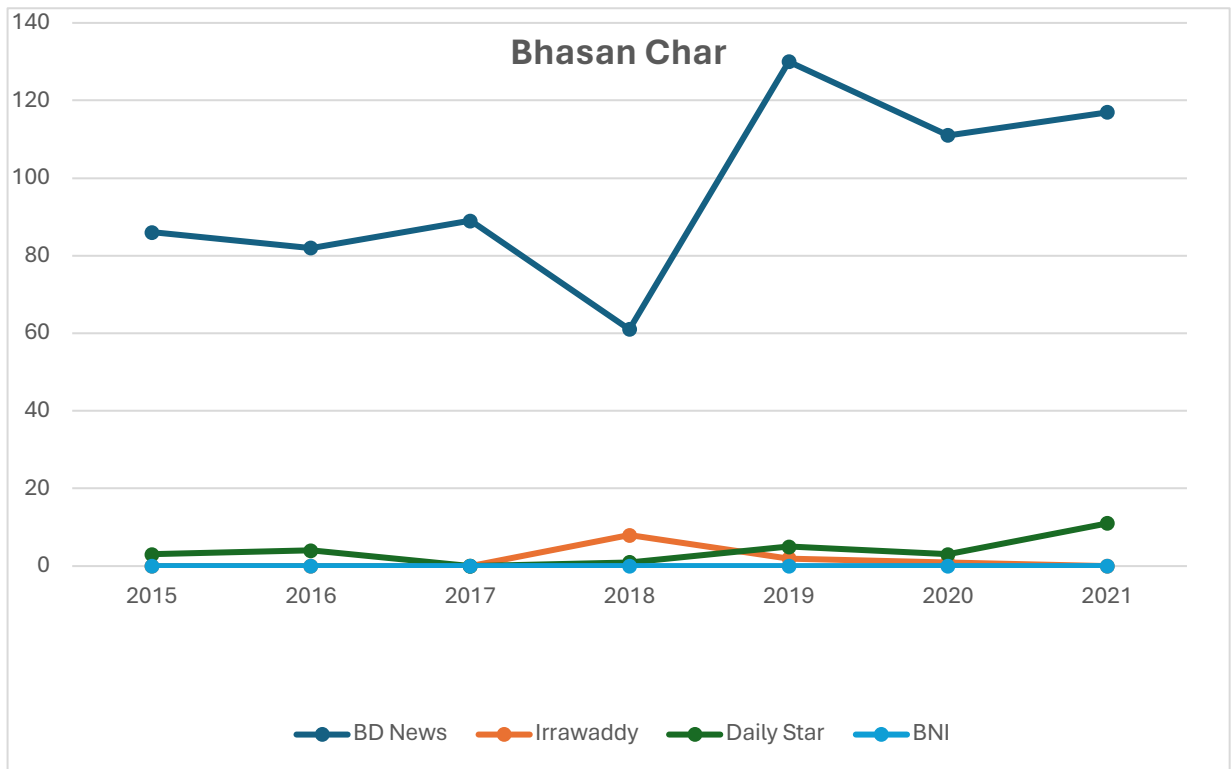
# Vedlegg

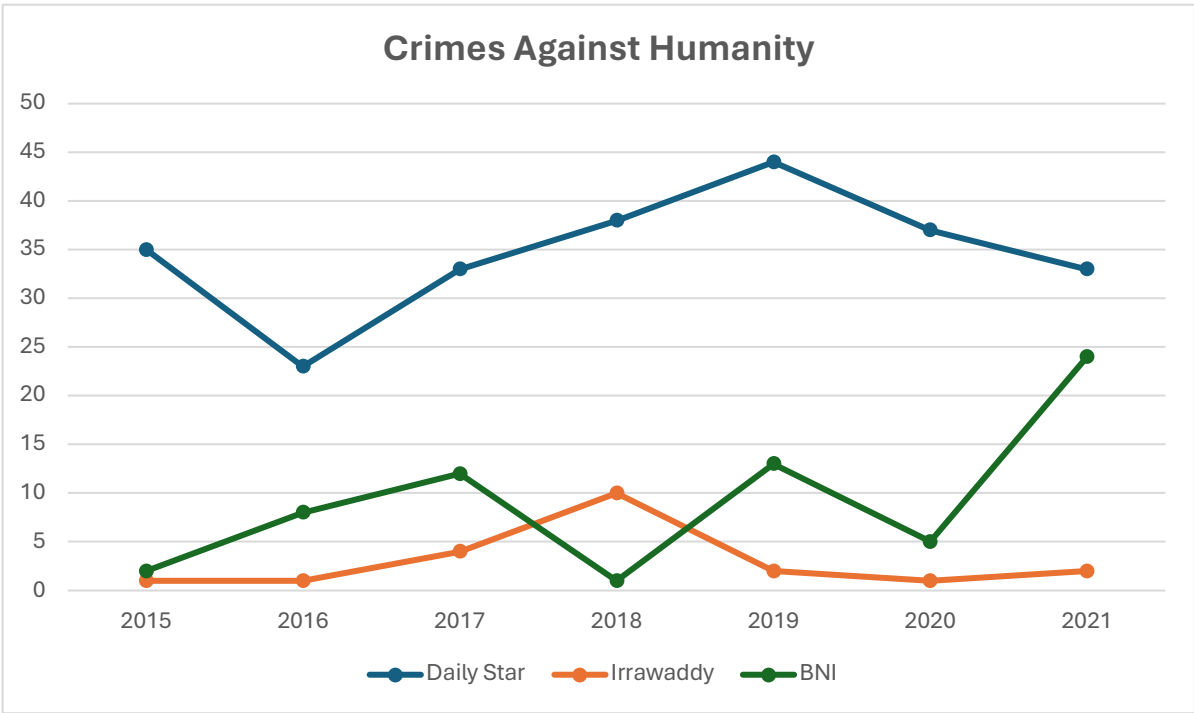
## Vedlegg 1

Vedlegg 1 inneholder en sammenlagt oversikt over hvor mange ganger hvert søkeord som er benyttet i denne oppgaven har blitt nevnt i nyhetsartikler fra de mediene som er undersøkt. Søkeordene er gruppert i hver sin graf, som viser årene fra 2015 til 2021.









## Vedlegg 2

Vedlegg to viser hvor ofte hvert søkeord som er benyttet i denne oppgaven har blitt brukt i hver enkelt avis over en periode fra 2015 til 2021. Resultatene er gruppert i en graf pr. søkeord pr. avis, og blir sortert etter søkeord.

